

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Fasti Mariani

**Brunner, Andreas
Pfeffer, Wilhelm**

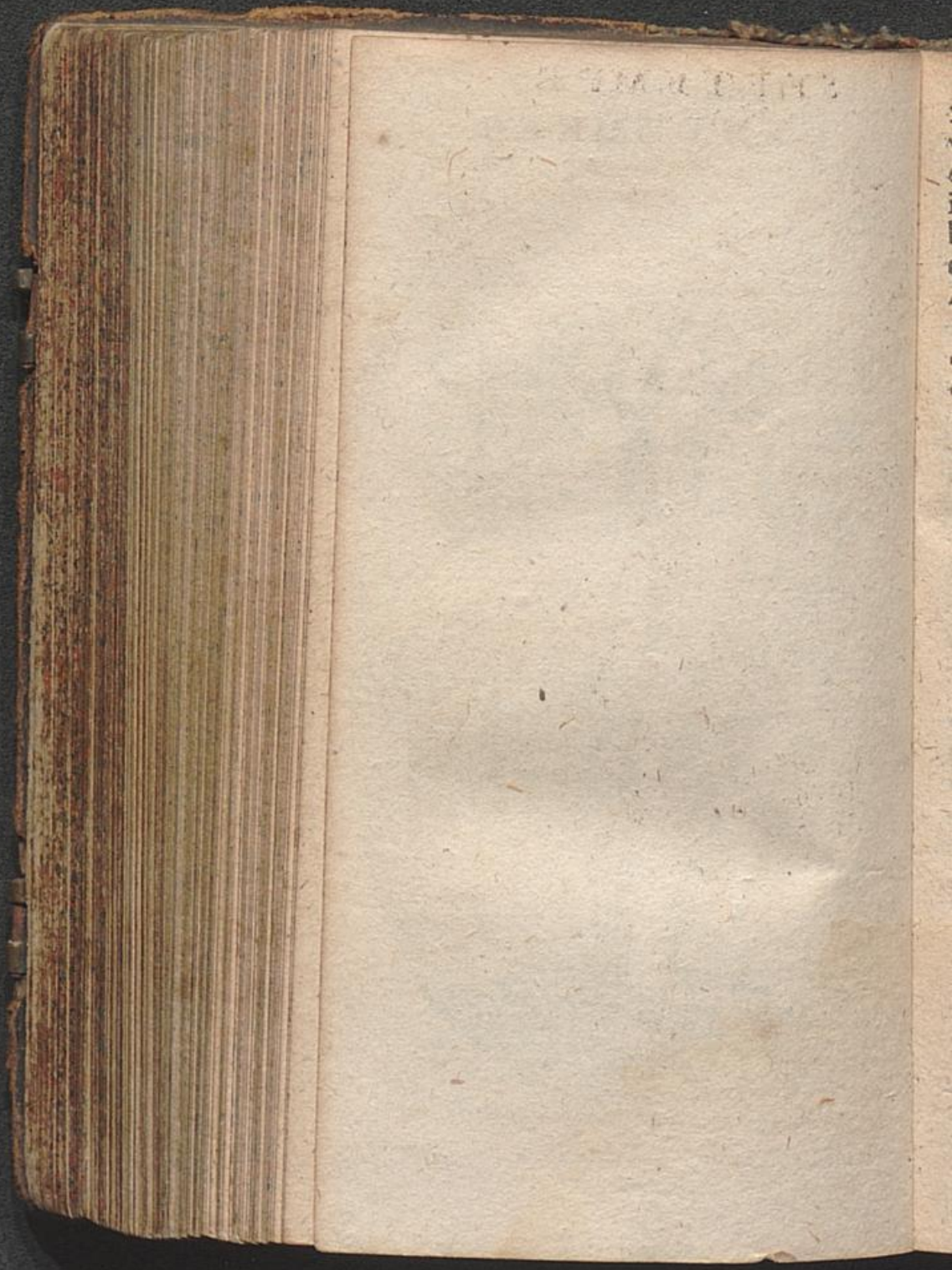
Antverpiæ, 1663

September

urn:nbn:de:hbz:466:1-41940

SEPTEMBER

victor è viâ abiit non sine triumpho, quem D. Cuthbertus tunc puer ducere illum in cælum vidit multo lumine nobilem. O triumphum tuum *Aidane* sequi etiam nos pileati olim possimus! *Ex ven. Bedæ hist. Eccl. l. 3.*

Per misericordias pauperum misericordiam paremus, ut possimus esse de panâ liberi, & de salute securi: gratis misericordiam sperat ibi, qui hîc non fecerit misericordiam: qui facit misericordiam, currit ad præmium; qui non facit, decurrit ad panam. S. P. Chryf. serm. 8.

S. ÆGIDIUS CONF. I. Septembris.

Semma in ÆGIDIO regium indoles munifica prodidit. Nam puer pratexam exuit, ut pauperem agrum indueret. Et hic quidem morbum cum centonibus posuit, at ille nudus cætera, ut virtutem & miraculum saltem tegetet, ablatam sibi vestem à nescio quo non satis noto homine piè commentus est. Eodem scilicet furto assem omnem paternum abstulerunt egeni, quando Gallias ÆGIDIUS petiit, & post multa prodigia easdem cum cervâ latebras habitavit. Atque, ut qui matrem deseritis, alia cælo ubera esse sciatis, hæc famelico eadem cervâ præbuit. Exclamare hic Roma potuisset: Ecce fera hominis hospes: ecce homo feræ asylon. Etenim cum

548 VITÆ SANCTORUM. 2. Sept.
nutricem frequens venatorum corona
cingeret, tutelam sinum ÆGIDII &
preces habuit, quibus ad teli jactum
damnati canes allatrare prædam potue-
runt, non prehendere. Ipse Rex Clodo-
y eos libertatem cervæ, ÆGIDIO fortuitâ
sagittâ tunc vulnerato cœnobium, cœno-
bio dotem regiam donavit, sibi unam er-
roris veniam oravit. Et vero non hujus
modo, sed gravioris etiam sceleris im-
petravit, quod quidem studiosè ille oc-
cultavit, sed ÆGIDIUS sub devinis
scheda annotatum è cœlo accepit, nun-
quàm delendum, nisi stylum Rex vertis-
set. Divus porro noster satis jam à terrâ
lactatus ad perennes beatitatis fontes
contendit, quos adeo appetivisse quid
mirum est? à nutrice suâ cervâ sitim hanc
bibit. Ex Lippeloo & Pet. de Natal.

*Vendere patrimonia & dare pruperibus
stultitia huic saculo, sed sapientia DEO
est. Ut contra divitiis incubare, pecuniam
scenore augere, terminos dilatares violentiâ,
industria & quæstus apud seculum, sed a-
pud DEUM crimen & pœna est. S. Paulin.
epist. 2.*

S. ANTONINUS M.
2. Septembris.

POterat ANTONINUS è Galliis o-
riundus sorte suâ contentus nobilem
& in digitis anulum & in pedibus lunu-
lam

lam jactare, sed nimium quantum ambitiosus purpuram insuper ausus est sperare, quam ut cælum illi lubentius pingeret, non dubitavit, ostro deficiente, sanguinem promittere. Incredibile enim dictu est, quàm inde à puero pro Christo hunc fundere gestierit. Et verò non passus repulsam est, aternâ præsertim virginitate candidatus: sed sacerdotio initiatus cum baculi ictu populis ad Christiana sacra adductis undas dedisset, ipse altero, sed gladii, ictu promissum diu cruorem dedit, utque hic copiosior flueret, corpus in partes sectunt, partes in aquas sparsæ. Sed præclarum ostrum, martyris inquam sanguis omnis in undis officiosus coivit, ipsæ undæ ut ne tumulto ANTONINUM prohiberent, penitus abcessere. Iam caput nobile volucres cæli mentes aquilas induta, naviculâ ad Principis Festi, quem Christo martyr pepererat, regiam usque, secundo flumine, deduxerunt. At Festus Divi ædes templum & capitis sacri monumentum esse iussit. Nos etiam pro meritis ANTONINUM laudaremus, si vel unam illæ, de quibus diximus, volucres pennam dedissent. *Ex Mombritio & Petro de Natalibus.*

Noli contemnere plebejum, quia nobilis es, noli despicere servum, quia potens es, noli pauperem fastidire, quia dives es: nunquid nobilior, nunquid potentior, nunquid

M m 3

quid

550 VITÆ SANCTORUM. 3. Sept.
*quid ditior es Christo? ille pro te illa, quæ
tu despicias, elegit. S. Ambros. super
Psalm. Beati.*

S. AIGULPHUS MART.
3. Septembris.

Humiles cunas AIGULPHUS magnis
virtutibus nobilitavit, monachus
primò Floriacensis, tum Abbas Lirinensis
factus. Unus certè dignus à Deo ha-
bitus est, qui, somno monitore, opima
illa spolia (ossa D. Benedicti) Cassino in
Gallias asportaret. Cæterum invidia Ar-
cadium quendam, & suo minime di-
gnum nomine Columbum, (Pseudomo-
nachum utrumque) excivit, qui virum &
monasterio & vitâ ejicerent. Excepit AI-
GULPHUS amico convivio hostes, & ca-
sus atque in vincula datus, licet ab ipso
custode ad fugiendum animaretur, turpi
fugæ gloriosum carcerem prætulit. Inde
captiveus cum suis abductus, cum tem-
pestate diebus XL. jactarentur, solus
portum sibi petere visus est. Et petebat,
sed beatitatis; quam quia jam unam &
animo spirabant & ore loquebantur, lin-
guam Columbus primo jussit præscindi,
tum omnibus laudes DEO, quin AIGUL-
PHO ad concionem mirâ facundiâ dicen-
ti erui etiam oculos mandavit, gratula-
tores puto sibi, quòd abhinc monstrum
hoc, tyrannum monachum visuri non
essent.

3. Sept. VITÆ SANCTORUM. 551
essent. Ad extremum in insulam ejecti
gladioque sunt cæsi. Ne tamen improbi-
tas ob successus sibi plauderet, adfuit in
fornis Columbo ipse AIGULPHUS, &
sanguinis sui guttâ in scelerati pectore ac
tergo geminos circulos descripsit. Ex his
supplici unum duntaxat reliquit, certis-
simum mortis omen, quâ Rex Clodo-
veus meritissimum affecit. Nam ut om-
nes scriptores taceant, facinoris imma-
nitatē exactæ linguæ loquuntur. Ex Graf.

*Vidit Deus opera tua, recursus & excur-
sus flagitiorum tuorum, & continuit iram
suam. Cælum non fulminavit, aqua non
submersit, non obsorpsit tellus, & cum omnis
terra sit plena gloriâ Domini, non reveritus
es præsentem Dominum & coram tantâ
munditiâ immunditias tuas exercere. S.
Pet. Dam. serm. de Char.*

S. ALBERTUS C. 3. Septembris.

ABsque ventis adversis fuisset, nun-
quam animum ALBERTUS ad cælum
appulisset, usque adeo malè Favonios
sæpè vocamus. Natus in magnas opes,
majores has artibus non bonis effecerat,
stultusque cælum dudum auro vendide-
rat. Ut tamen divitiis divitias, hoc est
lutum luto adderet, velis remisque
per lacum Verbanum contendit. Ve-
rùm exorta repente ingens procella
alias scilicet oculis undas Coeyti objecit,
M m 4 alium

552 VITÆ SANCTORUM. 3. Sept.
alium nautam Charontem. Ergo cum
omnia jam unicum naulum crederet, &
orco debitum, vota cum velis vertit, &
ut viveret, cælo vovit deinceps vivere.
Arrisit continuo votis cælum, ut audisse
hæc scires. Sed ecce in ipso portu nau-
fragium. Opes omnes (ne timelector) in
miseros abjicit, inde conjuge inter vela-
tas virgines abditâ, montem non sine in-
genti labore conscendit, qui in eum, de
quo mentionem fecimus, lacum excur-
rit. Hic cælo propior cum DEO jam com-
mercia habuit, & com meatum à præter
navigantibus demissâ sportâ lagenulaque
accepit tam diu, dum Angeli denique vi-
ctum è cælo ministrarent. Itaque cum
Superum hospes necquicquam ab homi-
nibus jam mendicaret, mortuum rati
sunt accola. Sed vivere splendor casæ
imminens ostendit, & pestis à vicinis
populis ALBERTI & D. Chatharinæ, cui
templum ponere Angelus jusserat, preci-
bus propulsata. Eidem templo illatus
ALBERTUS, ambrosiam, quâ, cum vive-
ret, passus erat, mortuus etiam spiravit.
Ex vitâ B. Alberti.

*Dilige totâ animâ Dominum Deum
tuum, sponsum tuum, vitam tuam, sola-
tium tuum, consilium tuum, & refugium
tuum. Dilige illum qui tibi est quidquid a-
mabile aut optabile esse potest: dilige eum ca-
stè, devotè & sanctè; non verbo, non linguâ,
sed opere, & veritate. S. Bern. op. de char.
c. 31.*

B. RO-

B. ROSA VIRGO. 4. Septembris.

ROSA etiam in autumnno donamus, unam eandemque & castis nivibus & verecundâ purpurâ formosam. Protulit Viterbium Italiæ urbs, fovit D. Francisci hortus, &, ne male alii, bene cælum carpsit. Hæc inquam ROSA, ut contra procaces manus se armaret, à primis annis omnibus corporis afflictationibus se dedit. E gravissimo morbo decumbens & jam jam moritura cum ea de alterâ vitâ differuisset, quæ oculis tunc coram intuebatur, testesque dictorum sorores jam olim defunctas nomine quamque compellasset, VIRGO MATER intervenit, & porrò vivere, sed inter eas jussit, quæ Magnum Franciscum sub Minorum veste sequuntur. Quod cum è morbo recreata ROSA egregie præstisset, denuò ad eam Magna MATER invisit. Et sufficere poterat id spectaculum, sed illa alterum objecit, FILIUM tormentis olim omnibus exercitum, qui nimirum tot plagis saucius cor amantis etiam ipsum tam sauciavit, ut tum denique verè inter spinas ROSAM dixisses. Sub idem tempus cum Friderici II. Imperat. Factionem castigassent, cum omni familiâ urbe ejecta Sorianum venit. sed exilium leve Angeli & non multò post mortem Friderici libera patria fecerunt.

Mm 5

554 VITÆ SANCTORUM. 5. Sept.
runt. Placuit tamen etiam præ hæc cæ-
lum, quod quò facilius videret, circa an-
num M. CCLIV. oculos clausit. *Ex vitâ
apud Moniales D. Rosa.*

*Nulla vel brevis hora subrepat, in quâ
non habeas memoriam Filii Dei pro tuâ mi-
seriâ, & suâ misericordiâ crucifixi. Quid
faciet Dominus majestatis, si nos, qui ci-
nis & pulvis sumus, tantæ misericordiæ
viderit ingratos? S. Bern. op. de char.
cap. 32.*

S. EUDOXIUS M. 5. Septembris.

CLamat EUDOXIUS illud hodie no-
bis: *Exeat aulâ, qui pius esse cupit.*
Certè quod pietatem Christianam cole-
ret, licet aulæ Imperatoriæ comes, aulâ
tamen ejectus est. Sed ueque extra hanc
ferre in EUDOXIO Diocletianus potuit
probitatem, sed in vincula iussit abripi,
quasi verò vinciri virtus posset. EUDOXIUS
ubi adesse exploratores intelle-
xit, necdum notus mensæ admovit
suæ, lauteque & perquam liberaliter ha-
buit. Inde suus ipse jam proditor, lubens
volens ad Imperatorem abiit, pugnas-
que edidit, quas sperare à voluntario
Christi milite posset. Sed neque solus in
aciem prodiit. Prodiere cum Duce tam
forti mille centum & quatuor, qui om-
nes ad tyranni pedes cum superstitione
primo balteum, mox vitam etiam pro-

6. Sept. VITÆ SANCTORUM. 555
projecerunt. Atque hī quidem præivere
triumphantem EUDOXIUM, qui ex e-
quileo veluti è triumphali curru accepta
pro cæli patriâ vulnera jactabat. Secuti
deinde sunt amici integerrimi *Macarius*
& *Zeno*, hic in ipso loco supplicii ab E-
UDOXIO, ille à BASILISSA EUDOXII
conjugè ad triumphī pompam invitatus.
Itaque non sæpè cælum tot armatos unâ
recepit. Agite tamen, ô Sodales Maria-
ni! non ideo subire cæli mœnia minùs
contendite; liberalior DEUS Romulo
est; coronam auferet, etiam qui ultimus
transcenderit. *Ex Metaphr.*

*Si fidem & fiduciam tuam jactes in li-
vres & vulnera Crucifixi & in tuæ salu-
tis usum convertas memoriam Dominicæ
passionis, erit sanguis ipsius pretium re-
demptionis tuæ, mors ejus convertetur ad
vitam, dolor ejus in gaudium tuum, in
tuum honorem ejus opprobria. S. Bern. de
char. c. 34.*

S. ELEUTHERIUS ABB. 6. Septembris.

MInimam laudem à nostrò calamo
ELEUTHERIUS accipiet, qui
maximam jam olim à Magno Gregorio
accepit. Summa est, D. Gregorium sub
ultimum verni jejunii diem, mediæ, ob
imbecilliozem stomachum, succubitu-
rum fuisse, nisi pulpam latranti E LEU-
THERIUS preces suas objecisset. Id
bene-

556 VITÆ SANCTORUM. 6. Sept.
beneficium Gregorius non modò stylo,
sed facundâ etiam picturâ in templo lo-
cutus est. Quin & mortuum ajunt ab E-
LEUTHERIO precibus denuò anima-
tum ; sed nos dæmoni ereptam prædam
laudamus. Fortè ex itinere Divus ad sa-
crum Virginum Asceterium diverterat,
in quo puer agebat atri genii obfes. Non
ausus est eâ nocte malus hospes puerum
torquere, sanctiorem hospitem veritus.
Itaque illi domum patronum suum se-
quitur. Hic etiam pacem crederes : sed
induciæ tantum erant. Dum enim ELEU-
THERIUS alieni cœnobii vires elevat, suas
laudat, redux velut ex infidiis hostis solo
adolescens affligit miserisque modis
discruciat. Sed obfuit provocasse ELEU-
THERIUM. Neque enim hic prius cum
suis pugnare precibus desit, quàm peni-
tens statione non suâ orbem pepulisset.
Nunc similes pugnas cur non spectamus?
anne quos dæmon timeat, ELEUTHERII,
an quos agitet, pueri desunt? Ex Grasso.

*Quoties honor nobis nolentibus ingeritur,
necessarium est ut in pavimento cordis sub
districto discipline pede calcetur, & velut
venenatus serpens in ipso suggestionis capite
ictum sentiat, ne in extremo bonæ operatio-
nis calcaneum movere præsumat. S. Petri
Damian.*

S. STE-

S. STEPHANUS EPISC. 7. Sept.

ASpera & incultra terrarum habitare
 D. Brunonem ajunt. Viridaria re-
 ctiùs dicerent, quæ tam nobiles nobis
 flosculos submitunt. Atque hem tibi
 ex his STEPHANUM Lugduni Gallia-
 rum nobili familiâ fatum! Hic vitæ reli-
 quæ in ipsis cunis bullaque præludens,
 quem diem patienti Christo dicamus,
 materni lactis abstinentiâ sanctum ha-
 buit. Amorem suum Christum sub pa-
 ne latentem quoties contemplatus fuit,
 putasses æstu absumendum, nisi lacri-
 mis, quibus diffuebat, hunc temperas-
 set; dixisses Crucifixo immortuum, nisi
 vitam suspiria prodidissent; denique exi-
 stimasses cælo precabundum interesse,
 nisi hoc descendere ad STEPHANUM vidis-
 ses, Angelo misso. Jam tempestates fuga-
 tas, desperabundos cælo, ægros sanitati,
 mortuos vitæ redditos taceo. Unum id-
 que utile juventæ, quod Pontifex jam
 Diensis edidit, facinus narrabo. Dixe-
 rat graviter in omnia vitia, illud præfer-
 rim, quo festos Divorum dies aleis, cho-
 reis & id genus ludicris vulgus amat pro-
 fanare. Cum aures necquicquam diu pul-
 sasset, dæmoni denique malo, qui ad eas
 nugas impellere animas adsolet, pro con-
 cione imperavit, positâ larvâ palam sese
 ostenderet. Enimverò paruit tam horri-
 bilis,

558 VITÆ SANCTORUM. 8. Sept.
bilis, ut jam magistri sui puderet in ludo
discipulos, facileque cum illo etiam hunc
damnarent. Sed, ô Superi, invenit ho-
die iterum discipulos pessimus Doctor.
Iuvat chartas minimè doctâ pictas ma-
nu crepare. Iuvat aleam (vel salutis) ja-
cere; juvat terram plaudere, & ne serò
pereamus, ad orcum non jam imus; cur-
rius, saltamus. *Ex Surio.*

*Quod Sirenes fuisse finguntur, id vere
sunt illecebræ cupiditatum & blandimenta
vitiarum: habent enim in specie lenaci-
nium, in gustu venenum, quorum usus in
crimine, pretium in morte numeratur.
S. Paulin. cap. 35.*

NATIUM B. M. V. 8. Septembris.

Potuit denique post longissimæ no-
ctis tenebras solem hoc die tellus
sperare, quando tot votis jam olim ex-
optatam nasci *Auroram* vidit, *Mariam*
inquam, quæ Joachimo atque Annâ
prognata lucem primò vidit dicam? an
videndam orbi propinavit hodie. Certè
festum agere hunc diem multis jam re-
trò seculis Christianus orbis instituit,
idque cælo auctore. Nam ferum Ana-
choreten hâc ipsâ luce quotannis audire
cælestes illos Amphiones solitasse, qui
latissimis modulis omnem latè aërem
exhilararent; sed & Paulum quendam
annis permultis sub eam noctem, quæ
diem

8. Sept. VITÆ SANCTORUM. 559
diem *Virginis* natalem præit, vidisse si-
dus ingens calo se demittere, & festivis
ignibus ædem Lauretanam exornare: u-
trumque porrò Angelis doctoribus didi-
cisse, id ob *Cunarum Virginearum* me-
moriam Superos factitare. Echo itaque
solum est omnis hodie mortalium plau-
sus, quam calum suis concentibus pro-
vocat, utinam vel ad ultima hujus vota
responsura! scintilla est, ab æthere in a-
nimos hominum illapsa, utinam in in-
cendia abitura! Bene profectò Innoc. IV.
quòd à morte Cælestini IV. Pontif. Max.
creatio, quam Frideric. II. Imperat.
turbare nitebatur, *Virginis* ope feliciter
successit, patronæ cunas omnibus annis
dies VIII. celebrari iussit. Sed hoc etiam
parum esse, audacter dico. Felices illæ
Cunæ, illæ linguæ, in quibus quotidie
Maria cum aurora nascitur, cum sole
vivit, & neque cum die emoritur. Ex
Duran. Beletb. Vincent. Tursell.

*Studeamus seculi hujus blandimenta de-
spicere, carnis incentiva reprimere, Cru-
cem Christi asidue in mente portare, quate-
nus dum nunc gladio *Mariæ* transfigimur,
cum ipsa de æterna felicitatis dulcedine
satiemur. P. Damian. serm. 2. de Na-
tiv. B. M. V.*

S. A-

M Appam dixisset martyrum sanguinem, qui hunc mitti vidisset, tam ad pugnam Christianos olim passim excivit. Ita **ADRIANUM** ex equestri ordine virum, ut Christo militaret, eadem prælia, martyrum gloriosa & invicta in tormentis constantia, accenderunt. Et vicisse etiam se ratus est, cum manus tyranno dedit vinculis ligandas, ex quibus cum aliquot post dies cum bonâ veniâ egressus ædes suas repeteret, conjux ejus Natalia fortissima matrona transfugam è sanctis castris adventare rata, tecto exclusit, nec prius admisit, quàm fidem se **DEO** servasse ostenderet. Quin ipsa in vincula reduxit maritum, ipsa cum cæsus alia effunderet, dictis firmavit. Et quia feminis aditus ad ergastula martyrum jam negabatur, positus capillis, ut viro femina animos adderet, virum induit, cumque membris truncandi jam Christi milites essent, id scilicet à carnifice multis precibus blanditiisque exoravit, ut primas conjux teneret; ab hoc verò, ut sponte manus securi subiceret. Ipsa dexteram **ADRIANI** legens thesauri loco (& erat) asservavit. Nec multo post cum *Adrianus* ad cælitû gaudia Nataliam etiam invitasset, conjugii suo conjux iterû & æternum juncta est.

Quam-

Quamvis quid conjuges dico, quando in utroque virum agnovimus? *Ex Surio.*

Qua collatio tui est ad ineffabilem, ad incomparabilem, ad incomprehensibilem Deum? nihil ei ad mensuram meriti retribuere potes, si in retributionem eorum, quæ pro te sustinuit, te millies mille annis gehennali incendio cruciaries. S. Bern. op. de char. c. 27.

S. CORBINIANUS EP. 8. Sept.

CORBINIANUM fugientem è Galliâ honor Romæ affecutus in totius orbis oculis infulâ mactatum in patriam remisit. Iterum Romam dum fugit, ursum, qui clitellarium equum interceptum absumpserat, vicariam sibi operam juber addicere, & cum equo equi etiam fareinas ferre. Reduci per Bavariam Grimoaldus Dux hospitium offert. At negat ille impudicitiaæ stabulum & hospitium sibi fore, pelleret, quam uxoris loco haberet, Pilitrudem, fratris nuper conjugem. Advolant, ecce, uterque, & infames nuptias ejurant. Subinde CORBINIANUS ad epulum vocatur. Adest, benè precatur, assidet. Sed dum Grimoaldus buccam cani objectat (audite quæ canes plures quàm pauperes alitis) eversa mensâ è diatâ se proripit, detestatus epulas, quibus quidem Præsul dixisset benè, sed canes accubissent: se deinceps

N n

cum

562 VITÆ SANCTORUM. 8. Sept.
cum hominibus cœnaturum. Non mul-
tò post in Strigem offendit, audit in can-
tationibus Philitrudis filio salutem attu-
lisse, invicem ingentia munera abstulif-
se. Enimverò jubet omnia in prædam e-
genis cedere, debitaque superstitioni sti-
pendia probra & plagas numerat; mox
paratas capiti à Pilitrude infidias effugit,
sed non perinde etiam hæc cæli iras. Nam
primò filium, mox etiam maritum vitâ
videt exturbari. Ipsam longum funus vi-
vumque, captivam; Galli abducunt; exu-
lem dein in Italiam asellus asportat.
At CORBINIANI tumultum suis cæ-
lum funalibus ornavit, Frisinga pro A-
sulo habet. *Ex tom. I. Annal. Bojo.*

*Debemus animo præmeditari, quod ali-
quando futuri sumus, quod, velimus noli-
mus, abesse longius non potest: nam si non
gentos vitæ excederemus annos, tamen
nihil esset præterita longitudo, quæ esse
desisset. S. Hieron. ep. 3.*

S. BONFILII ORD. SERV. B. M. V.
8. Septembris.

Quid Roma pileum, quid secundum
libertatem vindicias crepas? ego ite-
rum illos laudo, qui pulchram servitu-
tem sub Mariæ nomine circumferunt.
Tu felicissima servitutis cunabula audi.
Fuit jam olim nobilis inter cives Floren-
tinos Societas *Virgini* sacra. Hi dum ex
more

8. Sept. VITÆ SANCTORUM. 563
more festum cælo translata diem agunt,
BONFILIUS pars magna & ipse ho-
rum, quiniq̄ue alii faces subdi pectori
senserunt, quibus, ut se rotos *Virgini*
manciparent, inflammabantur. Nec mo-
ra, vitam opesq̄ue veteres cum veste po-
nunt, & novus ipso Natæ *Virginis* die,
peculiaris eidem coetus enascitur, Artin-
gi primò is loci antistitis, tum Innocent.
IV. Pont. Max auctoritate probatus:
cumq̄ue stipem colligentes infantes fa-
cundo miraculo *Servos Virginis* clami-
tarent, id hodieq̄ue scilicet nomen fe-
runt. Jam incrementa ordinis promisit
vitis, quæ sub vernum tempus sata, mox
Domine luce (quâ salutata ab Angelo
colimus) & florem & gemmam adeoque
uvam exhibuit. Sed & vestes servis suis
Deipara obtulit pullas, quibus & *Filium*
patientem & viduam *Matrem* lugerent.
BONFILIO deinde & pileum voce cæ-
lesti evocato testimonium sanctitatis in
vultu splendor, in toto corpore odor di-
xerunt, & iusta hominibus permixti Cæ-
lites illis verbis cecinerunt; *Subvenite*
Sancti Dei, & exaudite. Tales exequias
servi Virginis merentur, alias sperate qui
liberti, qui libertini amatis audire. *Ex*
Ordin. ipsius monum.

*Considera quanta sit dignitas nostra,
quantaque nobis proportio sit cum Mariâ:
Concepit Maria Christum in carne, deser-
imus & nos illum in mente. Resciebat Ma-*

564 VITÆ SANCTORUM. 9. Sept.
via Christum, cum teneris labris lac exprimeret uberum, reficimus & nos variis bonorum deliciis operum. S. Pet. Dam. ferm. 2. de Nativ. B. V.

S. AUDOMARUS EP.

9. Septembris.

Cœpit AUDOMARUS tunc vivere, cum desit mater; quando nimirum à morte hujus cum patre mori mundo inter Ascetas ocepit. Jucundum credo videre cælo erat, patrem unà & filium in eâdem virtutis scholâ discere, miraculo eò majori, quod ad hanc filius patrem duxerat. Quid jam mirum, si mira alia quàm plurima patravit AUDOMARUS, si radiare è ligno crucem, si exsurgere è lectulis ægros, è vinculis captivos jussit? Nos duo tantum scribemus, quorum pueri unum, alterum bis pueri senes legant. Episcopus jam Morinensis adolescenti interdixerat, ne cymbâ in aquis luderet. Risit ille, & lusit. Sed inobsequentem venti fluctusque in altum, inde è Galliâ in Saxoniam usque ejecerunt, & ut contra immorigerum conjurasse cum aquis terram agnosceret, latrones in littore venientem præstolabantur. Quid ageret sine velis, sine remis puer nauta? Nempe remi preces, vela divi apud Deum AUDOMARI merita fuerunt. His ille in patrium portum invehctus,
nav-

566 VITÆ SANCTORUM. 10. Sept.
qua vivere me feceras? infelix nimium
vita, qua mori iterum me cogis! Iuvat,
ô iuvat iterum mori! Narrat deinde à
morte ad beatas delicias abductum se in-
ter Angelorum & Divorum comitatum,
jam ambrosiam gustasse, jam nectar il-
lud libasse; sed quod opera ejus porrò ter-
ris necessaria dicerentur, ad vitam ite-
rum damnatum esse. Et nimirum ex er-
gastulo suo ad Pontificatum Albigensem
extractus pauperibus patrem, captivis
vindicem se libertatis præbuit. Vatici-
niis insuper clarus, Regiis ædibus quan-
doque nudum gladium imminere con-
spexit, qui geminos Regios filios intra
viceßimum diem sustulit. Quòd tamen
mortuum se crederet, quamdiu vivebat,
sui funeris ipse vates & vespillo tumulto
se composuit, & bis victor cælo subiit,
via utique, quam nuper iverat, minime
jam ignarus. Ex Greg. Turon.

*Hunc sequamur, huic imilitibus, cui con-
junctus nunquam disjungitur miles, qui
militantibus sibi gloriam vitæ ternæ, hono-
rem regni cælestis & divitias hæreditatis
sue & divinæ cognitionis consortium pe-
renne largitur. S. Paul. in Epist. 36.*

S. NICOLAUS TOLENTIN. CONF.
10. Septembris.

Septennis NICOLAUS solenne dein-
ceps habuit tres in hebdomade dies,
inter-

10. Sept. VITÆ SANCTORUM. 567
interque eos illum etiam, quem *Virgin*
dicamus, pane cibario & fontanâ victi-
tare. In Canonicorum deinde Colle-
gium ascitus, cum illa pro concione
D. Joannis audisset (*Nolite diligere mun-
dum, neque ea quæ in mundo sunt*) quasi
uni illi dictum esset, extemplo ad eos
Anachoretas abiit, qui D. Augustinum
æmulantur. Ibi facile ostendit, quàm
mundum mundi que omnia odisset. Sa-
cerdos ubi primum litare cœpit, è pia-
cularibus flammis umbra adfuit, abdu-
xitque ad immania tormentorum erga-
stula. Ibi simul hæc, simul sociæ um-
bræ omnes patronum sibi NICOLAUM
legerunt; pro quibus cum ille ad aram a-
liquoties dixisset, partem longè maxi-
mam à suppliciis absolvit. Sub hæc cum
eum è cognatis unus aliquis à Religionis
amore abducere & mundo iterum concî-
liare pessimè conciliatus adniteretur,
surdum scilicet reperit. At faciles aures
invenerunt è cælo vates, qui obiturum
feliciter NICOLAUM Tolentini cecine-
runt. Eo enim ocyus abiit, stellâ duce,
quæ ibi demum constitit, ubi tumulatus
postea fuit. Morituro jam jam Christus
cum Matre & D. Augustino obvius ve-
nit, cum sex ante mortem mensibus
quotidie sub noctem Angelorum con-
centus audisset, manifesto indicio, quàm
non longè à cælo abesset. *Ex Strio.*

Vis scire quales Dominus quærat ornatus?

Nn 4

Habe-

568 VITÆ SANCTORUM. 10. Sept.
Habeto Brudentiam, Iustitiam, Temperantiam, Fortitudinem; his cæli plagis includere; hæc te quadriga velut aurigam Christi ad metam concitaferat: nihil hoc monili pretiosius. S. Hieron. ep. 2.

SS. MENODORA, METRODORA,
NYMPHODORA. VV. MM.
10. Septembris.

ITerum Virginis Martyres aspicias, hoc est, rosas & candore & purpurâ suâ nobiles, pulcherrima virtutis mixturâ MENODORA est, METRODORA & NYMPHODORA sorores & è Bithyniâ oriundæ. Hæ quò securior sive ab aperta vi, sive proditione pudor foret, collem omnes desertum infederunt, munimentum virtutis ingens & propugnaculum. Solæ tamen, etsi maximè volebant, minimè potuerunt esse: virtus enim, ut ferè fit hospites, ex omni loco excivit, & fuere crebra miracula ad convocandam multitudinem turbæ instar. Sed uti inter spectatores alios admiratores castitas, ita alios hostes habet. Inter hos infestissimum Frotonem vidisses omnibus machinis oppugnare virginitatis castrum. At huic animus etiam crevit in pugna, auditaque inter omnia tormenta una eademque omnium vox velut tessera pugnantium: *Agnosces Christe sponsas tuas coram Patre, quem coram hominibus neque*

II. Sept. VITÆ SANCTORUM. 569
que sanguine fatere erubescimus. Interea
MENODORA inter virgas moriendo
vincit, & saluum virginitatis scutum pa-
triæ cælo ostentat. Sororibus ad demor-
tue conspectum etiam animus accedit.
Quare post faces ardentes & equuleum
METRODORA, post uncos, ferreos
NYMPHODORA vestibibus casæ gemi-
narunt triumphum, in quo dum corpora
in flammam projiciuntur, alia flamma cæ-
lo delapsa judicem omnemque tortorum
manipulum momento in cineres vertit.
At ex illis aliis flammis tergeminus cælo
Phoenix prodiit & vanitatis accusavit,
scilicet poëtas, unicum tantum esse ju-
rantes. *Ex Suis.*

*Sicut peccati cogitatio decolorat, affectio
vulnerat, sit consensus omnino animam nec-
cat: caveamus ergo cogitationes inutiles,
ut animarum nostrarum facies decora per-
maneant; quod si noxia cogitatio subierit,
laboremus ceteris abluere sordes, quibus nos
maculari conspiciamus. S. Bern. serm. de
car. Cut. & Off.*

S. EUPHROSYNUS C. II. Sept.

Mala cape sis ex Elysiis hortis, quid
horres? securus cape. Non illa sunt,
à quibus primi parentis dentes obstu-
perunt. Nec Eva mater, sed EUPHRO-
SYNUS porrigat; ille quidem terræ fi-
lius & inter monachos ad culinae ni-
dozem

570 VITÆ SANCTORUM. II. Sept.
dorem damnatus ; sed cuius labores ca-
lo impendio sapiebant. Ostendit hoc sa-
cerdoti & ipsi integerrimæ vitæ, quanti
eos faciat, quos imprudens nihili facit
tellus. Sordebant huic jam diu humana,
& nauseabat mortalia immortalis ani-
mus ; illas gustare delicias avebat, quas
alieno gustu miselli perdidimus. Neque
negavit *Deus*, sed votis tam piis satisfa-
cturus, extasi abreptum in felicissimos
horros transfudit. Ibi dum ille gaudiis in-
undatur, *EUPHROSYNUM* nostrum
videt non jam ignobilis terræ colonum.
Atque ut ne somnum crederet somnium-
ve, accipit ab eo laudata à nobis poma,
quæ vel odore suavissimo patriam suam
loquerentur. Intereà ære campano ad
preces matutinas vocante sibi redditur
Sacerdos, & dum ad templum prope-
rat, involuta pallio poma reperit : mox
ubi eadem omnia ex *EUPHROSYNO*
intelligit, Ascensis munera portentosa
& in his virtutem *EUPHROSYNI*
prædicat. Et nobiles quidem illi fru-
ctus fructus alios quotidie miracula pro-
ferebant, at *EUPHROSYNUS* prodit-
tus fugâ se subduxit. Et quò, ais, fugit
ille? Nempe si sic illi Paradisus patebat,
gratis jam quæris. *Ex Men. Græcis.*

*Nihil est, benedictæ fili, quod possit
aut debeat præferri ei, qui est verus Domi-
nus, & verus Pater & Imperator æternus.*
Cui

II. Sept. VITÆ SANCTORUM. 571
Cui enim rectius vitam nostram impendimus, quam illi à quo accipimus? cui si in hoc seculo militaverimus, tunc ad ipsam transire merebimur. S. Paulin. ep. 39.

S. THEODORA POENITENS.

II. Septembris.

Vtrum an feminam spectasse te, lector autumas? utrumque, si mihi credis. Nam femina puto, fuit THEODORA, cum lapsa est, vir, cum surrexit. Id te vita docebit. Tenebat illa matronas inter Alexandriae principem locum. Sed ex hoc lena eademque venefica turpiter deiecit, cum quæ Sol occidens non spectat scelera impune perpetrari suavit, itaque adulterium persuasit: ac si unum solummodo calum oculum haberet & mediâ etiam in nocte Argus non esset. Vidit ipsa THEODORA crimen, cum primum lux animo oborta est, & quò ruborem absconderet, cœnobio se abdidit, ut quæ viros effugeret, inter viros virum se venditavit. Et jam lacrymas quibus, facinus piabat, vel Crocodilus probaverat, dum dorso innociam per fluctus tulit; jam silvæ, per quas invidi monachi intempestâ nocte miserant à feris devorandam, virum & ipsa crediderant; cum loco pellere dæmon malus aggressus, non quidem virum
ne-

572 VITÆ SANCTORUM. 12. Sept.
negavit THEODORAM, sed tamen infamis mulierculæ operâ patrem mentitus est. Poterat se ipsam absolvere *Theodora* sexum fatendo, sed maluit suum sub alieno scelere scelus luere. Itaque pulsa cum infante septem ipsos annos propter Monasterii fores jacuit cæli hominumque injuriis exposita. Denique cætera miracula, & morientis apud cælites gloria Cœnobiarchæ ostensa, adductusque eodem temporis articulo maritus, mors ipsa denique palàm orbi fecerunt feminam fuisse *Theodoram*, sed quam viri imitarentur. *Ex Metaphrasi.*

Meliora mihi amici vulnera, qua Christus accepit ut sanaret me, quam voluntaria inimici oscula, quibus mihi per illecebras delectationum caro male sua d blanditur, ut quasi parricidiali Judæ osculo paratis in captivitatem meam prodatur inimicis. S. Paulin. ep. 2.

S. GUIDO CONF. 12. Septembris.

ETIAM GUIDONEM humili genere natum ad astra virtus evehit, tutissima eorum scala, qui generosi humi obrepere detrectant. Natalem terram Brabantia dedit. Puer non prius animo hilari esse unquam potuit, quam aut preces Deo, aut egeno stipem dedisset, quam ubi non habuit, ipse scilicet coëgit, mendicorum mendicabulum. Adolefcens

12. Sept. VITÆ SANCTORUM. 573
lescens *Virginis* templo operam suam
æditimus addixit, gnarus cæli portam
esse, quam curaret. A tam sancto mu-
nere cum à mercatore persuasus mare
conscendisset, & ventos & Superos ad-
versos sensit, quin remo manum tam-
diu eximere non potuit, quousque hanc
redux. *Virginis* aræ supplicem tedendit,
manifesto in hujus transfugas exemplo.
Sanctius postmodum iter instituit, cum
Romam & Hierosolymas aliosque Chri-
stianis vestigiis nobiles locos petiit, sep-
temque ipsos annos talem se, quales
omnes sumus, peregrinum vendidit.
Hinc cum fesso *Deus* quietem donare
vellet, in lectulum dejecit. Hoc cum
æger Andarlaci decumberet, columba è
cælo multo lumine corusca advolavit, si-
mul vox audita est, quæ ad coronam di-
lectum invitavit. Enimverò lubens pa-
ruit. Orbe scilicet pererrato, restabat
ut astra viseret; quam viam an illi ju-
venes insistant, qui Gallias nunc & Ita-
lias petunt, tibi, qui hæc legi iudicium
esto. *Ex Surio.*

*Quâ presumptione non diliges illum,
qui te non diligentem dilexit, qui te pec-
cantem non despexit? Vide quæ sō quâ
compensatione quo merito summa & æternæ
respondeas Trinitati. S. Bern. op. ce char.
c. 27.*

S. MAU-

S. MAURILIUS EP. 13. Septembris.

MAURILIO patria Mediolanum,
 parentes illinc nobiles, vitæ Magi-
 ster D. Martinus fuere. Ab hoc & la-
 cerdotio & insulâ Andegavensi conde-
 coratus est, factumque calculo suo candi-
 dissima columba probavit capiti MAU-
 RILII obvolitans. Mitto plurima
 prodigia. Vos qui animas, qui juventam
 curatis, ad unicum animum advertite.
 Parvulus, isque moriturus sacro chri-
 smate firmandus erat. Dum sacris MAU-
 RILIUS plusculum immoratur, emori-
 tur ille. Nimirum hoc suum facinus
 Pontifex credere, non expiandum, nisi
 munere abdicato. Proinde se iudice exul
 clam navim conscendit; lapsisque in
 mare, quas secum ferebat, templi cla-
 vibus, vovet non prius patriam visu-
 rum, quam claves amissas. Mox tra-
 jecto mari servum se viro principi addi-
 cit, hortumque colit illi nuper Italia u-
 nicus flosculus. Jam annis omnino sep-
 tem totâ Europâ à suis quæsitus, Angeli
 demum indicio inventus est. Tot preces
 precibusque mistæ lacrymæ, redditæ-
 que à pisce, qui navim insilierat, claves,
 & promissa puero à Deo vita, rediunt
 tandem persuaserunt. Nempe primo om-
 nium ad tumulum est itum, ubi unâ
 Divus. à precibus & puer morte sur-
 rexit.

14. Sept. VITÆ SANCTORUM. 575
rexit, infulæ etiam hæres MAURILII,
cujus ultima moribundi ad astantes illa
vox perhibetur cogitarent, quas generent
animas, pretioso, ab! nimium lytro, Chri-
sti sanguine emptas esse. O juvenus Par-
thenia, etiam tu animo hæc volveres!
Tanillo animas non venderes. Ex Surio.

Quomodo reclamabis, anima, vitæ tuæ
gratuitum largitorem, largissimum admi-
nistratorem, pium consolatorem, sollicitum
gubernatorem, copiosum redemptorem, eter-
num conservatorem, ditatorem, glorificato-
rem? S. Bern. op. de Char. c. 5.

EXALTATIO S. CRUCIS.

14. Septembris.

SI minùs bellare feliciter, certè præ-
dari novit *Cosrhoas*, qui cùm cap-
tam toties Hierosolymam ipsè etiam ce-
pisset, prædam nimium quantum ma-
gnam Crucem Servatoris in Perfidem
asportavit. Doluit Christianus Imp. He-
raclius spolia hæc Christianis detracta
esse, & cælo auctore armis commune
omnibus Christianis dedecus aggressus
abolere, ternas copias *Cosrhoæ* toti-
demque Duces felici Marte devicit,
fortissimè Christianis utpote pro signis
suis dimicantibus. *Cosrhoas* dum fugâ
Tigrum trajicit, socium regni filium
minorem *Mardesam* sibi adseiscit. Id
maximus natu Syroës impatienter
ferens,

576 VITÆ SANCTORUM. 14. Sept.
ferens, gemino parricidio & fratrem &
parentem sustulit, pactusque regnum
cum Heraclio pro cruce est stultissimus
mercator. Hanc porrò Heraclius cum
imperatorio habitu fulgens eò ferre vel-
let, quò primò Servator tulerat, nec ta-
men, occultâ vi gradum morante, progredi
jam posset, monuit Præsul Zacharias
factum ponere & aurum nimis animo o-
nerosum; nescire crucem purpuram, nisi
quæ de Christi sanguine ruberet, sed ne-
que coronam nosse, quam spinæ non or-
narent. Aliter ergo triumphandum sibi
esse intelligens Heraclius, nudus pedes
& plebejam togam indutus facile jam
pedem promovit, & sublimem crucem
loco suo & honori restituit. Hæc *Exalta-
ta Crucis* festa initia ajunt. Nego ego,
cum bona pace Heraclii, ea Christo pri-
mitus adscribo. *Ex Brev. & Baron.*

*Intuere ne mortiferam crucem efficias,
in quâ facies Filium Dei amaris dolori-
bus interire: superbia superius, infe-
rius luxuria; à dextris prosperatio ini-
quitas, à sinistris adversitatis despe-
ratio, spinas, clavos & lanceam Filio
Virginis representant. S. Petr. Dam-
sc. 1. de Exaltat. S. Crucis.*

S. AICHARDUS ABBAS.

15. Septembris.

Ingens duellum matrem inter & patrem felicissimè AICHARDUS sustulit. Dum enim hic militiæ, illa Deo devotum vellet filium, hic pulchræ litis arbiter, ut ex æquo rem componeret, utrumque præstitit, & ad militiam abiit, sed religiosam & DEO sacram. In hæc cum egregiè diu adversus Orcum depugnasset, & in fundo paterno victrici *Virgini* ædem, hoc est, & propugnaculum sibi exædificasset, Dux demum nongentis monachis datus est. Inter fortia ejus facta memorant in fugam actum non semel hominum hostem, sive crucis telo, cum arbore dejectâ obruere Christi milites vellet; sive aquâ lustrali, cum hæc omnibus suorum cubiculis exegit. Post multas maximasque pugnas beatam vocationem tandem pro suis à DEO petiit. Annuit hic & Angelum bonum, misit, qui post longam cum malo luctam bacillo mediam partem tam sancti exercitus signavit. Erat hoc rude emeritos donasse. Nam de morte & ipsi moniti, cum quatuor dierum jejunio corpus curassent, & sacris omnibus se armassent, ultimum pugnarunt, eodemque die, vultu (ut victores seires) læto & præfulgido omnes cælum triumphantes

Oo . . . ingrei-

578 VITÆ SANCTORUM. 16. Sept.
ingressi sunt. Sed & *Aichardus* tunc se-
cutus est. Cur enim à triumpho Dux ex-
cluderetur? *Ex Grasso.*

*Deputat Deus Virtutes Angelicas hu-
mana custodia, & infelix homo relicta pu-
ritate virtutum, squaloribus se polluit vi-
ziorum: & Angelus foetorem, ac inhone-
stam purulentia nauseam invitus tolerat,
etsi caelestis imperii lege constrictus obe-
dientiam non emittat. S. Pet. Dam. l. 1.
cp. 15.*

S. EDITHA V. 16. Septembris.

Ferax olim Divorum tellus Anglia,
quàm cheu! degenerasti. sponte tuâ
ferebat fructus olim, quos jam non ni-
si gladiis sulcata, & sanguine rigata do-
nas. Illos inter EDITHA numeratur
Edgari Regis filia & Christi sponsa, cui
amores suos primis annis devovit, para-
nymphos novo more leproios diligens,
quos, quò deformiores aspectu erant,
hoc formosiores & digniores se puta-
bat; ut jam cælo id muneris ambiente,
non dubitaret Angelus pauperem præ se
ferre. Porrò in deliciis EDITHÆ Crux
fuit, quam cum pingere toties manu
Dunstanus Antistes vidisset, pollicem
prehendens nunquàm tabo obnoxium
esse jussit. Id quod postea factum vidit
Anglia, cum à morte (quæ ut suavis ef-
fet, cantu suo Angeli fecerunt) trigesimo
die

16. Sept. VITÆ SANCTORUM. 579
die matri, tum anno tertio decimo Dun-
stano spectandam se dedit, monuitque
corpuseulum tolleret integrum tunc et-
jam, si membra, quibus in molli ætate
ad levitatem abusa esset, exciperet. Itum
& inspectum monumentum est, fidem-
que fecerunt præter oculos, pedes & ma-
nus, omnia reliqua à tabo immunia
membra. Sed & in dextrâ pollex à putre-
dine fuit eximius. Quid? quod cum mi-
raculum Canutus Rex rideret, reserato
iterum loco media sepulchro se extulit,
manumque injicere improbo paravit?
Supplicem tamen & in gratiam recepit,
& inter undas postea servavit. Magni
hæc olim Anglia miracula faciebat, plu-
ris ego Angliam, si in vitam nobis E D I-
T H A S revocaret. Ex Graf.

*A tuâ dignitate nimis enormiter & ig-
nominiose te dejicis, si transitorias & ina-
nes pulchritudines appetis. Mundus prop-
ter te factus est; ideo mundum non ames,
quia Mundus non est te dignus, cum sis eo
longè dignior. S. Bern. opusc. de Char.
29.*

S. LAMBERTUS EP. M. 17. Sept.

LAMBERTUM Trajectensi mitrâ or-
natum Theodoricus Rex in exilium
expulit. Ille cum in Monasterium Sta-
bulense se recepisset, tum denique
in patriâ sibi visus est vivere, exilium
OO 2 om-

580 VITÆ SANCTORUM. 17. Sept.
omnium miserimum maximumque
mundum ratus. Obsequio sancto fasces
suos ita submitit, ut Abbatis imperio,
suavissimâ hieme, sub cruce precando no-
ctem transegerit, unico contra frigoris
asperitatem cilicio armatus: sed hoc sci-
licet divini in pectore ignes propulsa-
runt, quos in reducis vultu splendor in-
solens prodidit. Septimo abhinc anno
cum Pipinus Rex Trajectensibus Pontifi-
cem suum, Pontifici solium suum reddi-
disset, his tum gratum se fore existimans,
si regis famæ & saluti consuleret, li-
berrimis verbis ob pellicem Alpaida ca-
stigavit, hanc neque poculo, neque al-
loquio, licet multum ambiret, dignatus
ostendit etiam hæc, quid mulier irata &
pellex posset; & germano adnitente Do-
done, LAMBERTUM cum sociis ob-
truncavit. Sed & cælum iratum ostendit,
quid contra impios posset. Et Dodoni
quidem putrescenti humum etiam nega-
tam scribunt: eum verò, qui Divo lethala
vulnus infixit, duello & fratrem pere-
misse, & peremptum ab eodem fuisse;
omnes denique scelerum socios aut mor-
tuos ilicò esse, aut diu, hoc est miserè,
vixisse. Illud omnino memorabile, o-
dium, quo infandos amores persequen-
tur LAMBERTUS, ab animo etiam in cor-
pus demortui transisse, & cum passim ex-
animi oscula ferret vulgus, arcanâ vi so-
las ab his pellices exclusas esse. Atque hu-
jus

17. Sept. VITÆ SANCTORUM. 581
jus odii tam sancti heredem te hodie
LAMBERTUS vult, Mariane. Ex Surio &
Grass.

*Quid suavis homini, quid jucundius,
quam mundum contemnere, & se reputare
seculo celsiorem atque in bonæ conscientie
vertice consistentem mundum habere sub pe-
dibus, & nihil in eo videre quod appetat,
cui invidet, quem metuat? S. Bern. op
de Char. c. 18.*

S. SATYRUS C. 17. Septembris.

AMbrosium in SATYRO vides.
Nam frater hic illius fuit, non virtu-
te modò, sed vultu quoque & habitu
corporis tam germanus, ut familiarium
etiam oculos falleret. Et nescissent hi sæ-
pius, quamnam ex duobus alloqueren-
ter, nisi amor & vitæ morumque simili-
tudo, adeoque animorum consensus u-
num jam pridem ex geminis fecissent.
Erat porrò in SATYRO ea animi simpli-
citas, ut columbam; ea prudentia, ut
serpentem; virtutum fragrantia tanta
& copia, ut hortum jure dixisses. His il-
le præsidis instructus rem fratris dome-
sticam ita administrabat, ut pietas fami-
liam duceret. Eripi sibi oculos credebat
Ambrosius, cum ex oculis SATYRUS a-
biret. Abibat tamen, cum negotia id exi-
gebant. Et ecce navim conscendit SATY-
RUS, sed non sine armamentis. E collo

O o 3

An-

582 VITÆ SANCTORUM. 17. Sept.
Angelorum panem suspendit. Mox ven-
ti insurgent & fluctus navim expugnant.
At SATYRO naufrago non comnea-
tus, non vela, remi, malus, non ancho-
ra deest, omnia hæc adfuit in S. S. Eucha-
ristiâ. Illo succollante, quem collo ipse
ferebat, emergit; &, Anathema templo
ipsum Servatorem suum gratus donat.
Credidit in portu se esse, & fuit, non tunc
quidem, sed paulò post, cum beatâ mor-
te defunctus est. Verum tunc naufragum
Ambrosium lacrymis vidisses. Ex ipsa
D. Ambros.

*Beatus qui sancta Communioni atque
orationi tanquam celestis Angelus incumbit,
& mundis quotidie cogitationibus vacat,
neque aditum præbet improbo demoni,
ut animum suum expugnet & abducatur à
Deo Servatore. S. Ephrem in Beatitud.*

S. HILDEGARDIS V. 17. Sept.

Nescio quid de HILDEGARDE sen-
tiendum, mundumne deseriverit, an
potius nunquam fuerit in mundo; quip-
pe XII. annorum virguncula inter vir-
gines sacras adlecta. Cælestia ab ipse
cunis videre habuit, numque hæc prodi-
dit, quando sermone non potuit. Lit-
teras, quas nunquam didicit, scripsit
tamen, easque non suâ linguâ: atque ut
cantaturam scires olim, quod canere alii
desperabunt, carmen, jam tunc absque
docto-

17. Sept. VITÆ SANCTORUM. 583
doctore scitissimè modulabatur. Vatum
etiam sacrorum oracula fideique nostræ
volumina legebat & explicabat puella, ut
ipsissimam seculi illius Sibyllam Bernar-
dus laudaret, & in concilio Rhemen-
si Eugenius PP. probaret. Cæterùm visa
caelestia morbus comitabatur ferè conti-
nuus, qui castigabat scilicet timidam,
quoties proderet hominibus monita cælo
data negligeret; fuitque, cum lecto affi-
xam ita undique oppugnarunt dolores, ut
cedere anima & velle deditioem facere
jam jam videretur. Sed præsidio Angeli
venerunt è Primipili Michaëlis cohorte,
qui atros Genios unaque morbos omnes
in fugam egerunt. Dum porrò vixit, mi-
ra egit innumera, lynceoque vultu ipsas
cordis latebras inspexit, sensaque animi
obtutu suo deprehendit. Funus illustra-
vit iris gemina in cælo visa, hanc lux co-
ronabat lunæ circulum referens, quem
itidem crux ornabat, multiplici mox in-
cremento innumera. Id miraculum su-
per defunctæ domum descendit. Et as-
cendere nos dubitamus tam familiariter
invitati? *Ex Surio.*

*Beatus qui puris cordis oculis Deum sem-
per intuetur, quique bonis ac honestis collo-
quiis delectatur, & à pravis ac turpibus
quæ bonos mores corrumpunt, abhorret;
quoniam minimè fiet diaboli mancipium.*
S. Ephrem in Beatitud.

A Nnum à Christi ortu tertium supra trecentessimum victoriis suis nobilem fecit. FERREOLUS, non tam militum quàm Martyrum antesignanus. Hostis, qui cum ei bellandum erat, atrox & versipellis Crispinis Procol. fuit, ut qui modò insidias (blanditias) admovit, modò aperto Marte (tormentis) pugnavit. Utraque vel elusit prudenter vel vicit fortiter FERREOLUS. Et poterat facile pacem cum hoste componere, si vel semel sacrificasset. Sed maluit suum sanguinem Christo, quàm vel alienum Diis improbis litare. Et jam tota agmina carnificum vicerat, cum ferro oneratus in carceres triumphans abiit. Inde ruptis caelesti ope vinculis, per sopitas custodias & portas patentes ad Rhodanum evasit, quem cum Angelis succollantibus transnataisset, retractus à fugâ ultimam nobilissimamque pugnam edidit. Nam capite D. Iuliani Commilitis objecto, iustus est aut suam mutare, aut similem expectare sententiam. Ille charum, caput amplexatus multumque diffusaviatus, sanguinem sanguini, caput capiti, tumultumque tumulto sociavit. Hunc ajunt multis post annis D. Mamenti operâ adapertum, FERREOLI, & in manibus FERREOLI, Iuliani caput

19. Sept. VITÆ SANCTORUM. 585
caput utrumque integrum ostendisse.
Exemplo vel Græciâ Judice supra omnes
Pylades & Orestes amico. Ex Surio &
Pet. de Natal.

*Beata esset nostra conditio, si aq̄ue D̄EO
& hominibus vel displicere timeremus, vel
curaremus placere: si tantum præcepta
Christi, quantum populi sibi laereremur;
& si tanti laus quæ ex D̄EO est, quanti
isti de vulgo plausus, emeretur. S. Paulin.
ep. 31.*

S. JANUARIUS CUM SOC. MM.
19. Septembris.

V Idit JANUARIUS Beneventanus
Pont. flammam calo lapsam caput
Sofii Diaconi lambere. Eo prodigio ex-
citarus accurrit, Sofiumque osculis &
amplexu impeditum Martyrem saluta-
vit, Martyr etiam ipse futurus. Etenim
ad annum Christi CCC. XLV. à Ti-
motheo in furnum tertio jam die succen-
sum conjectus est. Nimirum qui pne-
rorum olim inter flammam modulos mi-
rati sunt, magis nunc inter easdem se-
nem Cygnum JANUARIUM obstu-
pissent, cui, ut omnibus numeris suis
constaret musica, voces suas Angeli jun-
xerunt. Innoxium itaque ex equuleo sus-
pendi tyrannus imperat. Sed vel omni-
bus laceratis nervis fortis tamen paruit.
Iam cum victorem victus ante currum
O O 5 Puteo-

586 VITÆ SANCTORUM. 20. Sept.
Puteolos egisset, bravium scilicet speravit
Ianuarius. A cursu ad carceres reductus
familiarē suam illic *Sosium* reperit.
Mox ad bestias damnatus virtute suā om-
nes cicuravit, præter *Proconf.* qui cum
capitis sententiā in *Divum* pronuntia-
set, oculis repente orbatus, tunc demum
errorem suum vidit, jamque propitium
Numen sibi à *Ianuario* oravit. Sed dice-
res omnem, quam bestię posuerant fe-
ritatem, in unum judicem coisse. Vix
enim *Ianuarius* lumen ingrato reddidit,
cū hic gladio illi abstulit. Aspexere
tamen fidei lucem, quam videns videre
respuit *Timotheus*, quinque millia ho-
minum. *Ex Baron.*

*Vacat tibi ut Philosophus sis; non va-
cat tibi ut Christianus sis? verte potius
sententiā, verte facundiam: sis Dei
Philosophus, & Dei vates, non qua-
rendo, sed imitando Deum: sapiens,
ut non tam lingua quàm vita eruditus,
tam differas magna quàm facias. S. Pau-
lin. ep. 35.*

S. EUSTACHIUS M. 20. Septembris.

EUSTACHIUS, olim *Placidus* (cu-
jus vel nomen *Romani Imperii* ho-
stes debellabat) dum feras sectatur, *Chri-*
stum inter cervi cornua conspicuum ha-
bet, domumque nobile venationis spo-
lium *Fidem* portat. Ab eo tempore
etiam

20. Sept. VITÆ SANCTORUM. 587
etiam Christiani lobum suum habue-
runt. Nam opes & familiam everfam
mitto. Ab exilio exordior. In hoc con-
jugem impurus nauta sub oculis avehit,
mox ipsos oculos (filios geminos) illum
quidem leo, hunc lupus rapit. Iam ille
tantorum nuper exercituum Imp. peco-
ris fit Dictator, classicum bubus canit,
dux oves præit, baculo in lupos pugnat.
Sed proditus demum à cicatrice, ad
Trajanum iterum, ad exercitus ab aratro
abducitur. Et vide mihi sis fortunæ lu-
dum. Merent sub illo Agapius & Theo-
pistus, quas dentibus ferarum opiliones
olim excusserant, ipsissimi filii E U S T A-
CHII; hi dum alter alteri pueritiam suam
narrant, & repente fratres se mutuo sa-
lutant, audit hæc è vicino mater (cujus
pudicitia Deus consoluit, impio natura
extincto) & utrumque ad ducem rapit,
Petitque, filios sibi vindicet. Hic inspe-
rato E U S T A C H I U S pro se pronunciat,
agnitusque & uxorem & filios sibi addi-
cit. Victor deinde Romam ingressus, ip-
sos in triumphum Deos ducit. Dum e-
nim his sacrificare renuit, ad bestias cum
suis damnatur, innoxius denique tauro
Phalaridis includitur. In hoc mugire ip-
sum alii credebant, sed ille fortunam ri-
debat. *Ex Suvio.*

*Indicaturò Domino lugubre mundus im-
mugiet. adducetur cum suis stultus Plato
discipulis, Aristotelis argumenta non pro-
de-*

588 VITÆ SANCTORUM. 21 Sept.
derunt. Tunc turusticanus & pauper exul-
tabis & videbis, & dices: Ecce crucifixus
Deus meus; ecce iudex qui obvolutus pannis
in præsepio vagiit. S. Hier. ep. I.

S. MATTHÆUS AP. & EU.
21. Septembris.

V Idit Iudæa hodie clarum inter pauca
miraculum: Camelum scilicet per
angustias acus se penetrantem. MAT-
THÆUS fuit, è prædite Publicano im-
piger Christi sectator, cuius etiam vi-
tam literis descriptam reliquit, maxi-
mam posteris hereditatem. In Æthiopia
multa illi lucta cum Magis fuit, qui ge-
minos aliquando in Divum dracones e-
miserunt, sed quos ille quàm mox cicur-
res in loca sola amandavit. Cum his
monstris etiam perfidia exulavit. Nam
cum insuper filium regis demortuum ad
vitam revocasset, permota hujuscemodi
miris regni longè maxima pars CHRIS-
TUM amplexa est. Sed cum regnum
adiisset, qui Iphigeniam jam olim Deo
desponsam copulare sibi sacrilegus per-
tentaret, MATTHÆUS, quòd palam
impium prociim damnaret, dum ad
aram facit, securi casus ipse victima sa-
cerdos cadit. Continuò Iphigenia virgi-
nitatis Patrono templum ponit. Hic Rex
non amore jam modò, sed irâ etiam
ardens, ignes Virginis ædibus subicit.
Sed

22. Sept. VITÆ SANCTORUM. 589

Sed iterum pro pudore Angelo è cælis & D. MATTHÆO pugnantibus, flamma ad tyranni tecta evolvans vix locum dedit, ut cum filio se subduceret. Nimirum mors illi minimè sicca debebatur. Sui ipsius carnifex suum deniquè hausit sanguinem, qui alienum semper sitiverat, regnumque Iphigeniæ germano reliquit, sub quo (utpote Christiano) liberè jam colere Æthiopia MATTHEUM cœpit, cui quidem nos illud palmarium dicimus, quòd purioribus undis primus non frustra Æthiopes laverit. *Ex Lippe-
loo.*

Agnosce te peccatorem, ut tecum prandeat Christus, intra cum peccatoribus convivium Domini tui ut possis non esse peccator. Agnosce Christum, audi Dominum tuum, audi caelestem medicum: si vis curam, agnosce languorem; si cupis misericordiam, confitere peccatum. P. Chrysol. serm. 2. de S. Matth.

S. MAURITIUS CUM SOC. MM.

22. Septembris.

Vocaverat ex Thebæâ legione jam semel iterumque ad supplicium decimum quemque Maximianus, cum ita ad reliquos dux MAURITIUS: Libavimus milites hodie sanguinem nostrum, nondum litavimus. Sed bonum factum! litabimus, ubi nostrum cum
fo-

590 VITÆ SANCTORUM. 22. Sept.
sociorum cruore miscebimus. Illos è ca-
lo jam spectare vos, è caelo audire credi-
te. Quid enim? erubescite. primus è no-
bis caelum subiit, quisquis decimus ceci-
dit. Proinde si viri estis, uni semper no-
vem invidetis. Me non ducem putate,
nisi ad mortem moriendo vos duxero;
vos modò mortem triumphalem portam
credite. Nimirum uno jam ore omnes
Maximianum incusare; quid tam parè
biberet, quem tam sitiret sanguinem?
Indulgeret improbae siti, quando sibi
tantumdem sanguinis in divite venâ ac
fociis bulliret. Si crimen esset DIRS
non sacrificare, crimen hoc omnium ef-
se, cur pauci luerent, quod omnes pec-
cassent? Itaque cingit omnis exercitus
fortissimam phalangem, mactatque om-
nem; cum ecce veteranus supervenit,
clamat, frustra veteranum se dici, si præ-
mia juvenes præripiant; frustra tot sti-
pendia numerare, si nullam martyrii pal-
mam, per emeritam denique senectam
orat, sequi saltem triumphantes in ca-
lum Thebæos liceret, quos præire tarda
ætas prohibuisset. Et annuit etiam huic
Maximianus, in hoc uno adversus Chri-
sti cultores liberalis. Et profectò in nul-
lis puto canis tam pulchrè vel sanguis ru-
buit, vel laurus viruit. *Ex Surio.*

*Solenter animus ante actionis suæ primor-
dia cuncta debet adversa meditari; ut sem-
per hæc cogitans, semper contra hæc thorax*

ce

22. Sept. VITÆ SANCTORUM. 591
ce patienti à munitus, & quidquid accide-
rit, providus superet; & quidquid non ac-
cesserit, lucrum putet. S. Greg. 5. Mor.

S. PHOCAS M. 22. Septembris.

HORRUM PHOCAS dum vixit, co-
luit. Horti pulcherrimam rosam ip-
sum non malè horti cultorem dixero,
tunc præcipuè, ubi suo se sanguine riga-
vit. Cæterum patria illi Sinope fuit, fe-
rax olim philosphorum urbs: quibus
quidem omnibus vel opum vel mortis
contemptu certavit olitor noster. Ete-
nim quidquid hortus ferebat, pruden-
tius PHOCAS in miseros hospitesque,
quàm ille olim in mare abjecit. Jam ve-
rò pro Christo moriens haud paulò ele-
gantius Christianæ philosophiæ sangui-
ne, quàm nostrates philosophi atramen-
to, subscripsit. Sed audite vos qui for-
titer declamatis, molliter morimini, in
lectulis & mensis sapientes. Adsunt spi-
culatores, qui PHOCAM ad gladium
quarunt. Tecto, mensâ hic ipse excipit,
& hospitalitatis tesseram securus cum
hostibus communicat. Interea quarunt
hi quis PHOCAS? ubi agat? quibus con-
siliis capi, necari possit? Nimirum ait
PHOCAS, hunc nulli æquè ac sibi no-
tum, nec longè abesse, & verò pòstero
die traditurum se PHOCAM sine turbis
in manus ipsorū. Interim tumultum sibi
parat

592 VITÆ SANCTORUM. 22. Sept.
parat suus predie vespillo, postredie pro-
ditor. Cohorruere satellites, & Iovem
hospitalem reveriti, manus hospitis sui
fanguine lavare reformidarunt. Sed ille
nullam aliam symbolam quam eadem
suam oravit. Accepit ergo hanc, & tumu-
lo suo est conditus. Noverat jam, noverat
resurgere flores terrâ obrutos. *Ex Sario.*

*Stude cognoscere te; quia multò melior
& laudabilior es, si te cognovisti, quam si
te neglecto, cognovisses cursum siderum,
vires herbarum, complexionem hominum,
naturas animalium, & haberes omnium
caelestium & terrestrium sapientiam.*
S. Bern. l. Med. c. 5.

S. EMMERANUS M. & P.
22. Septembris.

Ortum hoc sidus in Aquitaniâ est:
luxit diu Bojariâ, sed nunquam cla-
rius, quam cum occidit. Res in hunc mo-
dum gesta. Uta Theodonis IV. Bojorum
Ducis filia, dum stupri consuetudinem
cum Sigebaldo juvene cetera nobili ha-
bet, ecce uterus intumescens scelus pro-
dit; ipsa EMMERANO, dum patrem
eum dicit, mortem parit. Landbertus
enim Uta germanus scalarum radiis illi-
gata manuum pedumque digitos, aures
item nasesque & quæ natura velavit, ar-
ticulatim omnia præsecat, eruit oculos,
linguam denique stirpitus avellit. Sed
etiam

22. Sept. VITÆ SANCTORUM. 593
etiam sine hac cū loqueretur E M M E-
R A N U S , quid aliud loquebatur , quā
innocentem se mori ? Quid ? terra & illa
quæ sanguinis imbris biberat , illa quæ
tumulum prima dederat , nunquam non
virenti cespite læta ; aër , qui ipsos XL.
dies nefas fleuit , quod homo fecerat ; undæ
Danubii & ipsæ cæli lacrymis exundan-
tes , lampadum ignes , qui in eâ pompâ ,
quâ Ratisponam sacra lipsana advectâ
sunt , inter omnes ventos pluviasque per-
tinaciter emicabant ; mira denique alia
innumera , an non totidem integritatis
testes sunt ab omni naturâ submissi ? Nec
pro *Emmerano* solum , etiam contra *Em-
merani* hostes Numen pronunciavit. Cor-
rupti insaniâ carnifices. Utra Landbertus-
que exules , illa inter Italos , hic inter Hun-
nos Perierunt , vindictâ in seros etiam
posteror grassante , quorum omnium vel
cita vel longa mors , hoc est misera vita
fuit , ut ita non minus diu , quā sapè
moriens innocenti tyrannus parentaret.
*Ex tom. I. BARBAR. 8. & tom. I. Annal.
Boic.*

*Tu , ô Christiane , quæris vindicari de
adversario tuo , qui tibi forsā injuriam
fecit ? attende Christum medicum aegritudi-
nis tuæ : propter te pependit in legno , &
nondum est vindicatus ; & tu vis vindica-
ri , & non vis tantum & talem Magistrum
imitari. S. AUG. serm. 2. de SS.*

Pp

S. PRO-

Nihil jam novi, si laudes suas infantia in utero loquitur. Ita PROIECTUS noster gravidæ parenti visus est in somnis per latus nasci, & dextrâ lilium præ se ferrè triumphans. Sensit certè patria (Forum Cornelii fuit) virtutis odorem, & laudavit animum etiam lilio candidiorem. Ipse literis bonis imbutus Episcopo Cornelio adfuit, & cùm in stipem pauperum non nisi duo denarii superessent, oculos vacuos tanto miraculo infarsit, ut in totius paupertinæ cohortis stipendia suppetere. Aliàs cùm tres hospites alii hospites riderent à carniū esu sibi temperantes, nec moniti ipsi à risu temperarent; collapsum repente cœnaculum est, risu omnibus, præter tres, quos diximus, & PROIECTUM, emortuis. Subinde mortuus etiam Cornelius viduam infulam reliquit. Et tulisset hanc jam tunc ad PROIECTUM populus, nisi alterius ambitio præripuisset. Huic ipsi tamen optatam prædam mors intra xxv. dies eripuit, ut alter sibi delatam, cùm fatalem esse capiti non merenti videret, ultrò ad PROIECTUM remitterent. Tunc demum infula locum se dignum credidit nactam esse, quando non tam ipsa lilium, quàm lilium ipsam coronavit. *Ex Ferrar.*

Si pro temporali curâ ægri medicis obediunt, servant arduam parcitatem; quare pro sempiternâ salute sit durum Christo moderatis obedire jejuniis, corpus gubernare mensurâ mentem regere parcitate, sensura sobrietate frenare? S. Pet. Chryf. serm. 41.

S. THECLA V. & M. 23. Septembris.

PRinceps earum virginum THECLA memoratur, quæ candidum animi pudorem martyrii purpurâ exornarunt. Hæc à Magno Paulo fidem Iconii edocta, cum ab ejus ore dies noctesque è fenestrâ penderet, facile missa, qui ei è primâ nobilitate fuit, sponso, Christo amores suos addixit. Quam ipsam ob causam cum castitatis magister Paulus in vincula esset datus, gemmis omnique mundo muliebri distractis, aditum sibi ad eum mercata est, eas demum gemmas astimans, quas è Pauli ore legeret. Et vide in virgine Herculem. Capta cicuravit, quibus objecta fuit, leones? domuit, quibus alligata fuit, tauros? vicit undarum, quibus immissa est, monstra? triumphavit, quos conscenderat, ignes; & flammæ, quæ nec Herculi pepercerant, virgini pepercere: ut sciant, qui castitatem eunt occisum, omnibus monstris insanores se esse. Cæterum tot victoriis inclita Seleuciam venit, ubi cum ægris compluribus salutiferam

P p 2 ma-

596 VITÆ SANCTORUM. 24. Sept.
manum porrigeret, medici, quibus,
quòd nullam jam lucelli spem viderent,
oculi scilicet dolebant, in virginem in-
fames adolescentulos armarunt. Hos
lenones cum fugeret, quæ nec leones
fugerat, jam jam comprehendendæ si-
num rupes discedens præbuit, clausæque
castitati & asylon & tumulus fuit. Ita-
que qui pudori periclitanti non consu-
lit, hunc ego etiam rupe duriozem di-
cam. *Ex D. Basil. & Metaphr.*

*Inter omnia certamina Christianorum
sola sunt dura prælia castitatis; ubi quo-
tidiana est pugna, & rara victoria: gra-
vem namque sortita est castitas inimicum,
cui quotidie resistitur, & semper timetur.*
S. Aug. l. de Hon. mul.

S. GERARDUS EP. M. 24 Septembris.

Genuère Venetiæ GERARDUM ma-
gno suo honori, majori Ungariæ bo-
no. Nam per hanc illi dum iter est ad
sacras Solymæ terras, hospitem interce-
pit Rex D. Stephanus, & detentum ami-
câ vigenti Episcopum dedit. Nihil illi post
Christi honorem prius, quàm Mariæ hu-
jus cultus, quem toto regno magnâ animi
sui voluptate, fructu hominum quàm ma-
ximo, disseminavit. Pietatis in Mariam
illud argumentum esto, quòd ante ejus
aram numquam non binos ministros
excubare voluit, qui thuris odore eam
ho-

24. Sept. VITÆ SANCTORUM. 597
honorarent, & fumo tam pio prode-
rent, quibus Virginem castissime arde-
bat, ignes sanctissimos. Adhæc nemo
unus fuit, qui ab offenso veniam non
exorasset, simul interposito Patronæ
Mariæ nomine orasset: ut jam nominis
hujus characteres totidem calculos can-
didos dixisses, quibus omnes apud illum
rei absolverentur. Jam ut corpus in vir-
tutis palæstrâ exerceret, noctu silvas &
ex filijs ligna petebat, leprosis interim in
lectulo Episcopi vicem dormientibus.
Hostibus, qui regi Petro regnum, quod
Stephanus suâ morte illi in manus tra-
diderat, vi eripuerant, malam mor-
tem, sibi optimam vaticinatus est &
sanguine comparandam. Et verò anno
M. XLII. à globo impriorum cinctus,
lapidibus primò est appetitus: sed, quia
innoxius hoc scuto Crucis excipiebat,
post currum eversum hastâ tranfixus est,
cum pro parricidis suis, Christi & Ste-
phani exemplo, è genibus perorasset. *Ex*
Surio.

*Beatus qui ab omni abhorret turpitudine
peccatorum, sequē hostiam viventem & Do-
mino acceptam offert. Beatus qui semper in
seipso Dei memoriam colit: erit enim to-
tus velut Angelus celestis in terra cum re-
verentia & amore sacrificans Domino.*
S. Ephrem in Beatitud.

B. PUER CONSTANTINOPOLITANUS. 25. Septembris.

Quid hodie primùm miramur desipere hæreticos ? jam olim barbaros horum Magistros & ferulâ dignissimos ad rudem pueritiam erudiendos cælum ablegavit. Ita porrò Fulloni, qui Eutyche-
 ris cestro afflatus unicam tantùm in Christo naturam, adeoque mortalem Deum somniabat, doctorem puerum multò antè providit. Nam cùm sub Theodosii Junioris tempora terræ motu totus orbis, sed Constantinopolis potissimùm, VI. ipsos menses laboraret, præter nobilissima urbis adificia testaque & sacra & profana dejecta, animi insuper omnium ita sunt consternati, ut cùm ipso Imp. suo urbs urbem desereret, camposque habitaret. Illud tamen civium bono factum, quòd tellus sic mota mentes hominum non tam ad metum quàm pietatem movit. Ipse Theodosius Imp. in togâ privatâ sordidus & pede nudus dies noctesque Superos veniam sibi ac suis orabat. Inter hæc Puer innocentulus turbine raptus sublimis sub omnium & ex omnium oculis abiit, comesque huic unâ vulgi vox Kyrieleison ivit. Hora non ampliùs abiit, cùm eadem viâ puer redit, narratque quod à cæli Choraulis cantari audierat
 Tri-

26. Sept. VITÆ SANCTORUM. 599
Trisagion. *Sanctus Deus, Sanctus fortis.
Sanctus immortalis, miserere nobis,* aitque
vetitum esse cæli consulto quidquam his
addi. Simul legatione suâ perfunctus ad
musicam suam moriens abit. Interea
Patriarcha voluit, ut voces auditas re-
peteret terra, cantuque etiam ipsa cælo,
quod provocaverat, responderet. Fa-
ctum, & Trisagion cantatum terram fir-
mavit trepidam; ut homines non jam
certasse tantum Superis voce, sed tunc su-
perasse videantur. *Ex Men.*

*Si accipientis munera taciti & imme-
mores fuerimus, tanquam ingrati & indi-
gni esrum subministratione fraudabimur;
ut Deum, quem beneficiis non cognovimus,
malis ingruentibus requiramus, & adver-
sis stimulemur ad rogandum, qui prospe-
ris gratiam non egimus ad fruendum.*
S. Max. de non tim. car host.

S. JUSTINA V. & M. 26. Septembris.

AN hodie suum parentes faciant, nes-
cio, olim parentum officium liberi
etiam fecerunt. Ita J U S T I N A à teneris
annis Christianus leges elàm edocta,
docere easdem parentes coepit. Et jam
per matris ad pectus patris aditum sibi
fecerat; cum hunc nutantem jam in
partes Christianas visus per somnum ipse
C H R I S T U S impulit. Itaque brevi
post mortus pater viam in acceptis filia
tulit.

P p 4

600 VITÆ SANCTORUM. 25. Sept.
tulit. Cæterum fuit è pernaſſo neſcio quis
Aglaidus , qui oblitus virgines eſſe ,
quas colebat , Muſas , impuris amori-
bus extremum Iuſtinaſſam deperibat.
Sed Palladem ſcilicet caſtitaris ægide
contra omnes preces & minas arma-
tam reperit. Itur ergo ad *Cyprianum* no-
bilem tunc cum primis magum , &
orco omnes amores contra *Juſtinam*
evocatur. Sed omnes faces inceſtæ, om-
nia tela unico crucis clypeo repelluntur,
& totus Cupidinum exercitus ab unicâ
fugatur Dianâ. Enimverò iras ſci hic arti-
fux , ſed multò magis artis magiſtro ca-
codæmoni *Cyprianus* : & quia hic victum
palâm ſe fatebatur , nuntium illi mitte-
re , jamque libros & in libris Venerem
Vulcano dare , ipſe Chriſto & *Juſtine*
adhærere. Cum hac in exilium , in car-
cerem , in equuleum , in bullientes à
flammis ſartagineſ , ad palum denique
& ſecures ivit. Itaque quando hodie vir-
gini *Juſtine* virum magnum *Cypria-
num* , hoc eſt oviculæ lupum , junximus ,
an non aurea ſecula reduximus ? Ex
Lippeloo.

*Illum amemus , quem amare debitum
eſt , illum oſculemur , quem oſculari caſti-
tas eſt : illi copulemur , cui nupſiſſe virgi-
nitas eſt : illi ſubjiciamur , ſub quo jace-
re ſupra mundum ſtare eſt : illi commo-
riamur , in quo vita eſt.* S. Paulin. ep. 4.

S. NI-

S. NILUS ABBAS. 26. Septembris.

Optimè omnium post conjugis mortem viduam vitam NILUS egit, quando solus jam in locis solis egit. Sed quid dico solus, quando exempli socios complures, & Cryptæ Ferratæ Abbas imperium in Magnates, & adeò Imperatores & Pontifices habuit? Nam, ut alios taceam, Eupraxium Imperatoriâ præfectura superbum morbo curavit, & interum monachos adscriptum morte paulò post felici beavit. Alios viros Principes, quòd inventum monachi cucullum riderent, graviter objurgavit, edixitque id fore, quod factum mox est, ut serò hunc, sed serò ante mortem essent petitori. Ipsum Ioannem XVI. Pont. & Othonem Imp. censoriâ virgâ notavit. Et ille quidem cum videre errorem suum nollet, oculos amisit; hic poenitentiam ductus patrem sensit B. NILUM, & manus hujus, in quas ille coronam unaque se & sua tradiderat, benè precantès habuit. Quidvis etiam Otho promittens, si peteret modò NILUS, illud audivit, nihil nisi animum Imperatoris ex toto imperio se petere, memor esset, quos orbis nunc adoraret fasces. Dictatori olim supremo submitteudos. Hoc Principibus, illud omnibus omnino proderit. Invisere ad NILUM viri è primâ nobilitate

Pp §

tate

602 VITÆ SANCTORUM. 27. Sept.
tate iidemque literati. Sed illi inanes dis-
putantium argutias exosus, thesin legi
iussit inexpectatam, Simeonis Eremiticæ
inquam visum, quo vix decimum quem-
que mortalium celo afferendum affirma-
batur. Cohorruere ad hæc omnium ani-
mi tunc. At nostri philosophi Heracliti
omnes sunt, rident, nescio an tam felici-
ter decimandi. *Ex Baron. tom. 10.*

*Si quem videris superbiâ tumidum, ha-
bitu splendidum & comitantium caterâ
reliquos prementem illi ne invidias, ne-
que perturberis, sed fortis ac temperant
esto, & cum paulo post extinctum aspicias:
soli enim illi perpetuò florent, qui Deo
obtemperant voluntati. S. Ephr. in Vit.
rect. rat.*

S. CALLISTRATUS M. 27. Septembris.

Spectavit CALLISTRATUS Car-
thaginensis miles in avo suo patien-
tem Christum. Inde est, quod magna
pati Christianum & ipse duxerit. Chri-
stianum verò se esse commilitonibus
tunc prodidit, cum inter preces assiduus
pernoctavit. Debebat tam sanctas vigi-
lias in milite laudare Dux Persentinus &
militaribus donis ornare; sed ille pium
vigilem equuleo, verberibus & testa-
rum fragminibus laceravit; ita tamen,
ut interea omnia tormenta canere etiam
CALLISTRATO adlubesceret. Atque
ut ne infacetè cecinisse putes, capti
modu-

27. Sept. VITÆ SANCTORUM. 603
modulis delphini gemini, cum culeo
insutis & undis merfus esset, tergo
Ariona suum exceperunt, & littori plau-
dentes reddiderunt. Eo miraculo per-
moti milites alii XLIX. cum Christo
nomen dedissent, vincti in mare præci-
pites acti sunt. Cum enatassent rectius
instruendi in novâ militiâ, denuò unâ
cum CALLISTRATO piscibus præda
abjecti sunt. Sed vicere iterum undas,
& victoriam cælum gratulatum est, quan-
do coronam misit, quæ caput CALLI-
STRATI cingeret. Quid expectas? in
carceres abrepti, cæsi omnes infru-
sta sunt. Et hoc nimirum fuit, quòd
plebejà morte defungi noluerunt. Juva-
bat non integros, sed artuatim Christo
perire. Nec poterant minutas exire am-
pla ostia, magna vulnera iagentes &
militares anime quærebant. Ex Me-
taphr.

*Christus, omnibus vita, omnibus via,
omnibus janua est. Perge quòd curris, ut ap-
prehendas, in quo apprehensus es; enite-
re per angustam viam, ut pervenias in
amplam possessionem hereditatis aterna.*
S. Paulin. epist. 31.

S. ELZEARIUS CONF. 27. Septembris.

DUxit ELZEARIUS Gallus Comes
Dalphinam. Dos rari pretii fuit, vir-
ginitas, quam sacrosanctam uterque
per

604 VITÆ SANCTORUM. 27. Sept.
per omnem vitam habuit. Vidit hanc
matrona à Superis laudari sub gemmâ fi-
gurâ, quâ utique nulla etiam *Virginis*
dextra clarior est. Aliâ, omnium ordi-
num turmas legere Agni vestigia, & his
signiferum præire ELZEARIUM. Ite-
rum aliâ decumbentibus in thalamo me-
dium assistere & renidentem Christum
conspexit. Talia nimirum virgo animus
somnia alit. Iam familiæ suæ leges E-
ZEARIUS has fixit: *Sacris quotidie intere-
sent: vitam castam agerent: post octavum
diem animum expiarent: post mensem Epu-
lo sacro reficerent: ante meridianum tempus
pietati, pomeridianum labori darent:
verbum vel impium vel obscœnum atro pane
& aquâ luerent: vetitoliudi genere omni se
abstinerent: pacem non frangerent, sta-
ctam illico refarcirent: horam denique
quotidie piis colloquiis donarent.* Ipse
quòd irasci numquam vellet, jam non
posse credebatur; sed veriùs lædi non
poterat, ut qui habitare in Crucifixi vul-
nere se dicebat. Cæterum quòd nescio
cujus noxæ periculum adisset, Chri-
stus eum per totum carminis Davidici,
quod quinquagesimum numeramus, de-
cursum, flagellis cecidit. Quid hic illi,
qui ad peccandi pericula non eunt, sed
currunt? Obiit demum mortem sub an-
num M. CCC. XX. III. cum vitæ magistram,
ut ipse Christus edixerat, Mariam habuisset.
Vestra vita, Sodales, qui eadem magi-
strâ

28. Sept. VITÆ SANCTORUM. 605
strā gloriāmini, dicite, cur est dissimilis ?

Ex Suvio.

*Non solum à gravibus peccatis tempora ,
sed etiam ab illis , quæ levia apparent , quæ
ferè negligi sperniquè solent quasi nulla de
similibus reddenda foret ratio , cum per
ejusmodi etiam nos perdere soleat diabolus .*
S. Ephrem c. de Temperant.

S. THIEMO EP. MART.

28. Septembris.

NATUS in illustri Bojorum familiā
THIEMO, & in sinu sociorum D.
Benedicti educatus, literas omnes à pri-
mis annis imbibit. Addidit deinde pin-
gendi fingendique & calandi artes. Tam
doctum ille artifex dæmon penè fefellit,
cū fugam è canobio persuasit. Sed ac-
ceptam ignominiam reversus mox novā
victoriā obruit, & , ut hanc probari
à Superis scires, insequente nocte per
somnia victori sibi deferri insulam Sa-
lisburgensem & Martyrum palmam vi-
dit. Nec multò post moriens Gebhar-
dus Pont. heredem THIMEONEM di-
xit. Sed involavit in hanc Pseudoepisco-
pus Berchtoldus, qui pro Imp. Henrico
contra Pont. Greg. stabat. Hic capti-
vo THIEMONI spem insulæ aufere
cum capite voluit. Sed aut exerravit
gladius, aut duriolem se cervicem de-
prehendit. THIEMO modò palmam
pre-

606 VITÆ SANCTORUM 28. Sept.
prehenderet, facile infulam missam fa-
cturus, elapsus è carcere Hierosolymam
unà cum Guelfone petiit. Sed à Turcis
captus, cum statuariam artem professus
set, jussus est truncum & deformatum
Mahometis simulacrum splendori pri-
stino reddere. Hic THEMIO malleum
aliaque artis instrumenta petere; mox,
ubi hæc ad manus fuere, celebre &
oraculis illustre idolum in mille alias
partes deformare, numquam doctius
arte suâ usus. Nec præmium artificio
suo desuit, scuticis toxicatis cæso,
omnibusque membris trunco venter dis-
cissus, baculoque implexa iyla sede suâ
cum corde evulsa. Reliquit tamen opus
immortale post se, & quale nullum
Praxiteles. Ex Barvar. Sanctâ.

*Beatus qui sanctitatem ut lucem diligit,
& tenebrosis diaboli operibus non inquinat
corpus suum in conspectu sanctissimi Dei
nostri. Beatus qui corpus suum servatori
custodit, & malis operibus non contaminat
animam suam, sed gratus manet in Do-
mino Deo suo. S. Ephrem. in Beatitud.*

S. WENCESLAUS M. 28. Septembris.

Disparis educationis dispares exitus
vide. Erant WENCESLAUS &
Boleslaus germani fratres, Bohemiarum
uterque Dux: sed illum avia Ludilla
sanctissima matrona, hunc monstrum
mulie-

28. Sept. VITÆ SANCTORUM. 607
mulieris Drahomira mater eduxit. Nempe
uterque mores nutricis imbibit. Fra-
tres negaret : tam iste pietatem oderat,
tam ille amaverat. Ille divina humanaque
omnia suisque deique habere ; hic verò nu-
dis pedibus summâ hieme templa obire,
& facienti Sacerdoti minister adesse. O-
stendit cælum, gratum sibi esse, homi-
num iis muniis assuescere, quibus cives
sui Angeli delectarentur. Cum enim in
Radissaum moveret, WENCESLAUS
parcus sanguinis suorum, se prodigus sui,
hosti duellum obtulit, ensiculo brevi suc-
cinctus, sed benè loricâ è cilicio & cruce
armatus. Adest ille totus ferreus, hastâ-
que ingenti & machæra timendus ; ve-
rùm pugnam sibi non cum homine es-
se, sed Angelo videt, qui perterritum
ad genua WENCESLAI cogit descendere.
Quin Otho etiam Imperator cum co-
mitia haberet, inter Angelorum ma-
nus ingredi aulam *Wenceslaus* videt,
comitatu profectò ipsi etiam Impera-
tori in videndo. Tandem Drahomira
blandis verbis ad se invitatum per Bo-
leslaum in mensâ obruncat. Sed parricid-
ium novercæ matris, neque ipsa qui-
dem Styx tulit : curru quippe vectam
cum omni comitatu (si modò aurigam
excipias, qui ære campano excitus ad
aram accurrerat) vivam absorpsit, uti-
que non levem terram habituram, cui
viva tam gravis fuerat. *Ex Surio.*

Nense

608 VITÆ SANCTORUM. 28. Sept.

Nemo speret in patronis, nemo in amicis aut parentibus, cum etiam frater fratrem tradat in mortem, pater filium & filius patrem. S. Ioann. Chrysoft. hom. 24. in Matthæum.

S. CHARITON CONF. 28. Sept.

Sic persuasum habeo, uti dedecus plenum ignominia civi Romano fuit, ita plenum gloria facinus Christiano fuisse, ad tribunal cæli. Cur enim CHARITON nobilis Iconii civis obtorto collo in jus iniquissimum raptatus exultavit etiam gaudio, cum in crucis formam extensus flagris caderetur barbarum, & facibus ustularetur miserandum, nisi quod uni Scevolæ Romano invidiam facere omnes Christiani vellent, docereque nullas honestiores cicatrices esse, quam pro Christo à tyranno acceptas? His plenus miles noster in carcerem detrusus est. Aperuit tamen hunc, quæ vitam clausit impiam Aureliano mors impia. Ergo liber CHARITON, ut Christi vestigiis insisteret, instituit Hierosolimam petere; sed interceptum ex itinere prædones in antrum suum abducunt, ignari à captivo se spoliandos. Et enim cum palantibus illis serpens haustum libasset, mortem omnes sub adventum biberunt, & è vinculis CHARITON Angeli operâ exemptus, spolia omnia præ-

28. Sept. VITÆ SANCTORUM. 609
prædonum prædam pauperum fecit. In-
de jam animis insidias struere CHARI-
TON, & ex urbe socios vitæ plurimos
in silvas pellicere, jamque asceteria terna
condere, verbis, exemplo tenere. Post
hæc denique placuit rupem conscendere
(per solas scaldas aditus erat) indeque ve-
lut ex arce suis advigilare. Fons quoque
cùm deesset, lacrymis hunc mercatus est.
Denique cùm ad suos undique convoca-
tos pro virtute verba faceret, dixit & vi-
xit. *Ex Metaphr.*

*Si mortem assidue meditaberis, non pec-
cabis: si ab omnibus terrenis negotiis liber
ac nudus fueris latronis impetum non time-
bis: si hæc caduca & fugacia despexeris,
victoria palmam obtinebis.* S. Ephrem in
Beatitud.

S. LIOBA ABBATISSA. 28. Sept.

LIOBA est, nobilis cùm primis & Deo
dicata virgo, eademque virginum
multarum mater. Et hanc, cùm Ger-
maniam percoleret D. Bonifacius, ex
Angliâ in auxilium evocavit, ut novo
Pathenoni Bischofsheimensi Antistes
præficeret. Vitam vixit, quam rebellis cæ-
lo Angelus invideret homini. Inde cùm
labe nullâ posset, sinistris rumoribus
famam vitare virginis aggressus est in
hunc modum. Muliercula stipe victita-
bat, quàm in dies singulos virginum asce-
reum

Q9

610 VITÆ SANCTORUM. 28. Sept.
terium porrigebat. Hæc cum prolem ex-
tra thori leges enixa esset, crimen mer-
gere cum partu in rivo voluit, qui cœno-
bium proximus alluebat. Sed non elue-
runt aquæ facinus; prodiderunt, & in
suspicionem cædis ad populum totum
virginum Collegium vocarunt. Hic Lro-
BA in auxilium Superos passis manibus
tam diu vocare, dum Davidis omnia
carmina percurreret. Inde cœnobii mit-
ros circumlatâ cruce lustrare. Neque re-
fugit patrocinari cœlum. Sceleris con-
scia mulier à dæmone correpta ultrò se
stittit, & crimen facta innocentes omnes
absolvit. Porrò LroBæ de Deo illi fuere
sermões, ut hos Imperatoriæ Caroli M.
& conjugis augustissimæ aures sitirent.
Miris etiam post mortem plurimis, mul-
tis etiam in vitâ claruit Inter hæc illud
memorandum, quòd tempestatem ulti-
ma minitantem urbi crucis signo fuga-
vit, *Christique & Mariæ* nomine omne
cælum terenavit. Et verò ad gemines so-
les cur non nubes fugerent? *Ex Suario.*

*Si propriam gloriam quæris, florenti in-
vides, absenti detrahis, reponis ludenti te.
Hoc Christus non fecit. Confiteris te nosse
Deum, factis autem negas; non rectè, non
planè, sed impiè; linguam Christo animam
dedisti diabolo. S. Bern. serm. 24. sup.
Cant.*

S. M I.

S. MICHAEL ARCHANG. 29. Sept.

MICHAELEM vides Angelorum bonorum omnium Principem, malorum omnium domitorem: Numinis ad mortales principem legatum, horum ad caelos ductorem fidissimum, operumque æquissimum libripendem. Tam bene itaque dese merito Christiana Respub. jam olim trophæa, aras & templa statuit. Nam ut montem Garganum, cujus alibi mentionem fecimus, hic taceam, D. Iohannis Apostoli ætate *Michaelis* nomen, quod salutiferas in hominum usam aquas eduxisset, apud complures populos celeberrimum fuit. D. etiam Autbertus sub annum Christianum D. CC. IX. ita iubenti *Michaeli* ædem in rupe, quam mare undique alluit, exædificavit. Imp. deinde Constantinus, cum ejus auspiciis hostes suos omnes devicisset, gratitudinis monumentum splendidissimum templum posuit, cujus exempli sui heredes viros deinceps principes permultos, sed nostrâ potissimum tempestate habuit. Vidit certe Bavaria in eam magnificentiam sacra *D. Michaeli* tecta exsurgere, ut aut has ædes terra dignas aut nullas habeat, quas cali Princeps post calum incolat. Quamvis, si verum loqui velimus, non tam Angeli nobiscum, quam nos secum habitare percupiant.

Q92

Quart-

Quantâ solitudine nobis opus est, ut dignos nos exhibeamus. Angelorum frequentia, & eo modo converseremur in conspectu eorum, ne forte sanctos offendamus obtutus? V. et. nim nobis, si provocati peccatis nostris indignos nos judicaverint suâ visitatione.
S. Bern. serm. I. de S. Michaelē.

S. HIERONYMUS D. ECCL.
30. Septembris.

Fuit HIERONYMUS natione Dalmata. Mundum pænè omnem cum Iustrasset, neque usquam hic arrideret, pedem extra mundum tandem posuit, hoc est, ad Anachoretas transfuit. Hic dum identidem profanos adhuc scriptores lectitat, evocatus ad divinum tribunal, quis sit? rogatur. Respondet Christianum se esse: at negat iudex, Ciceronianum esse dictitans, non Christianum; simul mendacit convictum cædi tamdiu imperat, dum vitæ emendationem HIERONYMUS, cælites vadimonium spondent. Et certè amplius quid fuisse quàm somnium sparsæ passim per omne corpus plagæ loquebantur. Quid jam mirum, si exinde, quidquid demum ageret HIERONYMUS, auribus ruba illa fatalis obmurmurabat, oculisque vindex ille iudex oberrabat? Porro in more positum habuit, cum oreus incurfaret, ad Jesu pedes confugere, hos longis jejuniis

30. Sept. VITÆ SANCTORUM. 613
niis multisque lacrymis mollire, investa
interim cogitationum agmina assiduis
saxorum ictibus è pectore propulsare;
tam dulci victoriæ fructu, ut quandoque
sublatum in cælum se putaret, qui mer-
sum modò imis se inferis credebat. Inte-
rim etiam dum vixit, Doctorem suum
in *Hieronymo* orbis Christianus coluit,
hostem verò hæresis extimuit. Ipse vitam
denique ibi clausit, ubi ordiri Deus in-
fans voluit, magnus heros, ut cui in tu-
mulum Christi cunæ cesserunt. *Ex vitâ*
& ejusd. ep.

Ecce de cælo tubæ canit; ecce cum nubibus
debellaturus orbem Imperator armatus e-
greditur; ecce bis acutus gladius ex Regis
ore procedens obvia quæque metit; & tu mi-
hi de cubiculo ad aciem, tu de umbrâ pro-
grederis ad selem? S. Hier. Ep. I.

S. GREGORIUS ARMENIUS
EPISC. 30. Septembris.

GREGORIO huic nostro patria cog-
nomen Armeno fecit. A Tiridate re-
ge suppliciiis, quantis vix ullus alius Mar-
tyr, exercitus duravit tamen, inter mil-
le mortes nunquam mortuus. Darem
Catalogum cruciatuum, sed non capit
hos scheda hæc: totum illi librum vitæ
implent. Tibi hoc sufficiat, Lector:
non ferenda tulit, non dicenda nobis
fecit. Itaque victor in omnibus pugnis,
de-

Q9 3

614 VITÆ SANCTORUM. 30. Septem-
demum in cisternâ altitudine suâ & foc-
tore horridâ ipsos annos x. & xv. trium-
phavit, cum annonam diurnam panem
unum matrona vidua subministraret. In-
ter hæc Agni auspiciis in Armeniam ad-
venit totum virginum agmen. Ducebat
Gainna antistita: formâ verò inter om-
nes eminebat Ripsimis, cujus cum ci-
sternam oppugnatam iret Diocletianus,
fugit scilicet illa, vincere docta Partho-
rum more. Sed Tiridates rex non mi-
nus Diocletiano in virgine dictâ petiit.
Offendit tamen in Amazones: vitam
eripere potuit omnibus, Christum spoli-
atum ne uni quidem, quamvis nec illud
impunè. Audi enim quisquis cum Uly-
se Circeam non fugis Venerem. Tir-
dates, Deo sic volente, cum animum
humanum jam nuper exuisset, nunc
corpore etiam in porcum abiit, muta-
doque non fictum Elpenora spectandum
dedit. Sed neque setas prius posuit,
quàm excisternâ extractus Gregorius
cruces templaque Christo, & quod ca-
put est, populum sacrasset. Tum enim
& rex lodes posuit, & sacro lavacro
lotus cum hominis schemate mores et-
iam humanos recepit. Mirabantur tunc
hominem in porcum migrasse. Magis
ego miror familiare hoc nobis miracu-
lum & quotidianum admirationi non et-
se. Ex Surio.

*Non potest in iis, qui fluido astu cor-
rupti*

luptatum huc atque illuc feruntur incerti,
ullius spiritus esse vitale commercium. Ho-
mo igitur ipse sibi auctor est arumna nam
nisi quis porci more vixisset, numquam in
eum accepisset, diabolus potestatem. S. Am-
brof. l. 6. in S. Luc. cap. 8.

S. NICETIUS EPISC. 1. Octobris.

NICETIUM prius calum ad Sacer-
dotium, quam Pont. destinavit,
quando natus iam tunc Sacerdotale ca-
pitis decus coronam gestare visus est.
Hanc amplius deinde infula Trevirensis
exornavit, quam ubi illi Theodoricus
rex decrevit, nescio quid grave cervici
suz tertium incumbere sensit. credo ut
cum illo scirent omnes Pontifices, infu-
lam non tam ornamentum capitis quam
onus esse. Sed onus hoc pares humeros
in Nicetio invenit, & contra reges etiam
fortes. Et evenit, ut cum aulae asseclas
à sacris prohibitos templo Theodobertus
rex nollet excedere; homo à dæmone in-
fessus uti virtutum NICETII, ita scele-
rum regis longum catalogum palam re-
citaret, ut jam rex non illos modò, sed
omnes omnino exesse templo percupe-
ret. Cesserunt igitur illi ex aede sacrâ,
mox dæmon ex homine etiam. Sed
& in ipsos reges non semel fulmen
sacrum vibravit, neque exilio, ne-
que adeò morte intentâ absterritus.

¶ 4

At